Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Aika 19.10.2026, klo 09:17 - 11:42

Paikka Sisu- kokoustila (FM 3, 7 krs.)

**Käsitellyt asiat**

**§ 284** **Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**

**§ 285** **Pöytäkirjantarkastajat**

**§ 286** **Hyvinvointialuejohtajan ajankohtaiset asiat**

**§ 287** **Muutokset vuoden 2026 talousarvioon**

**§ 288** **Sisäisen tarkastuksen puolivuosiraportointi**

**§ 289** **Pirkanmaan mielenterveyspalvelujen kehittämissuunnitelma 2026–2028**

**§ 290** **Pirkanmaan hyvinvointialueen pelastustoimen palvelutasopäätös 2027-2030**

**§ 291** **Kaupin yliopistollisen sosiaali- ja terveysaseman tontin kauppakirja**

**§ 292** **Oikaisuvaatimus vahingonkorvausasiassa 3666/2026 (salassa pidettävä, JulkL 24 § 25-kohta)**

**§ 293** **Oikaisuvaatimus vahingonkorvausasiassa 34921/2025 (salassa pidettävä, JulkL 24 § 25-kohta)**

**§ 294** **Oikaisuvaatimus vahingonkorvausasiassa 35478/2025 (salassa pidettävä, JulkL 24 § 25-kohta)**

**§ 295** **Vastaus valtuustoaloitteeseen - Ikäihmisten asumispalvelujen myöntämiskriteerien vaikutuksista muihin hyvinvointialueen järjestämiin palveluihin**

**§ 296** **Vastaus valtuustoaloitteeseen - Omaishoidon vapaan palvelusetelin markkinavaikutusten arvioinnista ja pienten palveluntuottajien toimintaedellytysten turvaamisesta**

**§ 297** **Vastaus valtuustoaloitteeseen - Hoitajien autonomisen ja yhteisöllisen työvuorosuunnittelun turvaamiseksi**

**§ 298** **Vastaus valtuustoaloitteeseen - Nuorten osallisuuden kehittämisellä kohti parempaa huomista**

**§ 299** **Vastaus valtuustoaloitteeseen - Ennaltaehkäisevien toimien ja tiedottamisen kehittäminen maahanmuuttajanaisten ja lasten suojelemiseksi väkivallan eri muodoilta**

**§ 300** **Aluevaltuuston 21.9.2026 päätösten täytäntöönpano**

**§ 301** **Aluehallituksen otto-oikeuden käyttäminen**

**§ 302** **Tiedoksi merkittävät**

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Saapuvilla olleet jäsenet

Hanna Tainio, puheenjohtaja
Leena Kostiainen, 1. varapuheenjohtaja
Petra Schulze-Steinen, 2. varapuheenjohtaja
Atanas Aleksovski
Milka Hanhela
Sami Kymäläinen
Hanna Sareila
Touko Sikala
Petri Siuro
Anneli Taina
Taru Tolvanen
Atte Virolainen
Juho Ojares, varajäsen

Muut saapuvilla olleet

Jari Andersson, Aluevaltuuston puheenjohtaja
Johanna Loukaskorpi, Aluevaltuuston 1. varapuheenjohtaja
Perttu Jussila, Aluevaltuuston 2. varapuheenjohtaja
Tapio Visakorpi, yliopiston edustaja
Marina Erhola, hyvinvointialuejohtaja, esittelijä
Miia Luukko, hallintojohtaja, sihteeri
Katri Lielahti, hallintoassistentti, sihteeri
Vilma Kiilunen, hallintojuristi, sihteeri
Mika Kontio, konsernijohtaja
Taru Kuosmanen, sosiaali- ja terveysjohtaja
Jukka Santala, tukipalvelujohtaja
Elina Kinnunen, viestintäjohtaja
Pasi Virtanen, talousjohtaja, § 286-287
Tuukka Salkoaho, strategia- ja yhteiskuntasuhdejohtaja, § 286
Sari Vuorenmaa, sisäisen tarkastuksen johtaja, § 288
Sirpa Rainesalo, vastaava johtajaylilääkäri, § 289
Teemu-Taavetti Toivonen, pelastusjohtaja, § 290

Poissa

Mikko Franssila

Allekirjoitukset

Hanna Tainio
Puheenjohtaja

Miia Luukko
Sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

21.10.2026 21.10.2026

Milka Hanhela
pöytäkirjantarkastaja

Atanas Aleksovski
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Pirkanmaan hyvinvointialueen verkkosivulla pirha.cloudnc.fi 22.10.2026

## § 284
## Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Hallintosäännön 132 §:n mukaan kokouksen puheenjohtaja toteaa läsnä olevat sekä sen, onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

Hallintosäännön 125 §:n mukaan kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa ilmoitetaan kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat.

Kokouskutsu lähetetään ensisijaisesti sähköisellä viestillä vähintään viisi (5) kalenteripäivää ennen kokousta jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus. Edellä mainitusta määräajasta voidaan poiketa, jos asian kiireellisyys sitä vaatii.

Varsinainen kokouskutsu ja esityslista aluehallituksen kokoukseen 19.10.2026 on toimitettu sähköisesti 14.10.2026. Esityslista liitteineen on tallennettu sähköiseen kokoustyötilaan (Pirre) 14.10.2026 sekä julkaistu yleisessä tietoverkossa 14.10.2026.

**Ehdotus**

Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

**Päätös**
Todettiin kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

## § 285
## Pöytäkirjantarkastajat

Hallintosäännön 144 §:n mukaan pöytäkirjan tarkastaa kaksi kullakin kerralla sitä varten valittua jäsentä, ellei toimielin ole päättänyt pöytäkirjan tarkastamisesta muulla tavalla.

Pöytäkirja voidaan allekirjoittaa ja tarkastaa sähköisesti. Sähköisessä päätöksentekomenettelyssä tehtyjä päätöksiä koskeva pöytäkirja tai sen osa voidaan tarkastaa erikseen ennen kokousta.

Aluehallituksen päätöksen 16.6.2025 (§ 184) mukaan tarkastetut pöytäkirjat valitusosoituksineen asetetaan nähtäväksi kolmantena (3) päivänä kokouksesta hyvinvointialueen verkkosivulla.

**Ehdotus**

Valitaan kaksi pöytäkirjantarkastajaa. Vuorossa ovat: Milka Hanhela ja Atanas Aleksovski. Varalla ovat: Anneli Taina ja Petri Siuro.

**Päätös**
Valittiin pöytäkirjantarkastajiksi Milka Hanhela ja Atanas Aleksovski. Varalle Anneli Taina ja Petri Siuro.

**§ 286**
**Hyvinvointialuejohtajan ajankohtaiset asiat**

Hyvinvointialuejohtaja informoi ajankohtaisista asioista (30 min).

**Ehdotus**
Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää merkitä tiedoksi hyvinvointialuejohtajan ajankohtaiset asiat.

**Kokouskäsittely**
Kokouksessa asiantuntijoina talousjohtaja Pasi Virtanen sekä strategia- ja yhteiskuntasuhdejohtaja Tuukka Salkoaho.

Aluehallitukselle kerrottiin järjestötoiminnan ja avustusten tilannekatsaus.

**Päätös**
Päätösehdotus hyväksyttiin.

**§ 287**
**Muutokset vuoden 2026 talousarvioon**

5572/2026

**Valmistelijat / lisätiedot:**
Pasi Virtanen, TALOUSJOHTAJA, pasi.virtanen@pirha.fi
Mikko Hannola, TALOUSPALVELUJOHTAJA, mikko.hannola@pirha.fi
Leena Gabrielsson, TALOUSSUUNNITTELUPÄÄLLIKKÖ, leena.gabrielsson@pirha.fi

Liitteet

1 Muutokset sitovuustasoittain 11.2026
2 Muutettu KS 11.2026 Pirha tuloslaskelma
3 Pirkanmaan hyvinvointialueen rahoituslaskelma_muutettu 11.2026

Aluevaltuusto on päättänyt Pirkanmaan hyvinvointialueen talousarviosta vuodelle 2026 kokouksessaan 8.12.2025 §117 sekä muutoksesta siihen 23.3.2026 §24 ja 31.8.2026 §78.

Pirkanmaan hyvinvointialueen hallintosäännön mukaisesti aluevaltuusto päättää asettamiensa talousarvion sitovuussäännösten mukaisesti aluevaltuustolle kuuluvista muutoksista määrärahoihin ja tavoitteisiin.

**Tuloslaskelma**

Vuoden 2026 kolmannessa talousarviomuutoksessa esitetään muutosta Ikäihmisten ja vammaisten palvelulinjan sitovaan toimintakatetasoon Pirkanmaan hyvinvointialueen toimintakatteen samalla pienentyessä 3,7 milj. eurolla.

Talousarviomuutoksessa esitetään lisäystä Ikäihmisten ja vammaisten palvelulinjan ulkoisten toimintakulujen kustannuksiin 3,7 milj. euroa. Muutos liittyy vuoden 2026 rahoituspäätökseen sisältyneen rahoitusleikkauksen palautukseen, mikä koskee ikääntyneiden ympärivuorokautisen hoivan henkilöstömitoituksen kehittämistä teknologiaa hyödyntäen.

Tehdyt muutokset alentavat toimintakatetta ja tilikauden tulosta 3,7 milj. eurolla. Talousarviomuutoksen jälkeen Pirkanmaan hyvinvointialueen talousarvio on 85,3 milj. euroa ylijäämäinen.

**Rahoituslaskelma**

Tehtäväksi esitettävä talousarviomuutos heikentää vuosikatetta 3,7 milj. euroa, jonka jälkeen rahoituslaskelman vuosikate on 132,2 milj. euroa.

**Strategian toimeenpano-ohjelman tavoitteet**

Toimeenpano-ohjelman seurantaan vuodelle 2026 määritellyissä seurantamittareissa ei ole todettu tarkennustarvetta suhteessa talousarvioon.

Liitteenä ovat kooste muutoksista sitovuustasoittain, muutettu talousarvio 2026 ja muutettu rahoituslaskelma 2026.

**Ehdotus**
Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että vuoden 2026 talousarvioon tehdään esittelytekstin ja liitteiden mukaiset muutokset.

**Kokouskäsittely**
Kokouksessa asiantuntijana talousjohtaja Pasi Virtanen.

**Päätös**
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

**§ 288**
**Sisäisen tarkastuksen puolivuosiraportointi**

12533/2023

**Valmistelijat / lisätiedot:**
Sari Vuorenmaa, SISÄISEN TARKASTUKSEN JOHTAJA, sari.vuorenmaa@pirha.fi

Sisäisen tarkastuksen toimintaohjeen mukaisesti sisäinen tarkastus esittelee aluehallitukselle vuosittain yhteenvedon tarkastuksista sekä työnsä perusteella arvion sisäisen valvonnan tilasta.

Sisäinen tarkastus esittelee puolivuosiyhteenvedon vuoden 2026 toiminnasta kokouksessa.

Oheismateriaalina sisäisen tarkastuksen vuosiyhteenveto ja sisäisen tarkastuksen raportit (ei julkinen).

**Ehdotus**
Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus merkitsee tiedoksi sisäisen tarkastuksen raportoinnin ja yhteenvedon.

**Kokouskäsittely**
Kokouksessa asiantuntijana sisäisen tarkastuksen johtaja Sari Vuorenmaa.

**Päätös**
Päätösehdotus hyväksyttiin.

**Aluehallitus, § 228,24.08.2026**
**Tulevaisuus- ja turvallisuusvaliokunta, § 37,10.09.2026**
**Yhteistoimintaelin, § 77,15.09.2026**
**Ikääntyneiden ja vammaisten henkilöiden valiokunta, § 52,16.09.2026**
**Vanhusneuvosto, § 81,22.09.2026**
**Vammaisneuvosto, § 46,23.09.2026**
**Nuorisovaltuusto, § 84,24.09.2026**
**Lasten, nuorten, perheiden ja työikäisten valiokunta, § 48,30.09.2026**
**Aluehallitus, § 289, 19.10.2026**

**§ 289**
**Pirkanmaan mielenterveyspalvelujen kehittämissuunnitelma 2026–2028**

21777/2023

**Aluehallitus, 24.08.2026, § 228**

**Valmistelijat / lisätiedot:**
Lumikukka Socada, YLILÄÄKÄRI, lumikukka.socada@pirha.fi
Sirpa Rainesalo, HVA:N VAST. JOHTAJAYLILÄÄKÄRI, sirpa.rainesalo@pirha.fi

Liitteet

1 Pirkanmaan mielenterveyspalvelujen kehittämissuunnitelma 2026-2028

Pirkanmaan hyvinvointialueella on toteutettu vuosina 2023–2025 psykiatrian ja mielenterveys- ja päihdepalveluiden kehittämisohjelma. Kehittämissuunnitelma 2026-2028 on jatkoa tälle ohjelmalle. Suunnitelman avulla parannetaan psykiatrisen hoidon saavutettavuutta, laatua ja yhdenvertaisuutta. Nykyisin psykiatrisen erikoissairaanhoidon avohoidon palveluiden sisältö, henkilöstöresurssit ja hoitoon pääsy vaihtelevat merkittävästi alueittain. Suunnitelman tavoitteena on, että kaikki pirkanmaalaiset saavat yhdenvertaista ja laadukasta psykiatrista hoitoa asuinpaikastaan riippumatta.

Psykiatrian avohoidon palvelut keskitetään Tampereen erikoistuneisiin poliklinikoihin siten, että kaikkien pirkanmaalaisten käytössä ovat samat tutkimus-, hoito- ja terapiapalvelut. Sastamalan ja Valkeakosken psykiatrian poliklinikoiden henkilöstö (41 työntekijää, joista 29 hoitotyön ammattilaista) siirtyy nykyisinä työntekijöinä Tampereen erikoispoliklinikoille, suurin osa mielialahäiriö- ja psykoosipoliklinikoille. Kehittämissuunnitelman toteuttaminen ei edellytä lisäresursseja.

Palvelujen saavutettavuutta parannetaan myös liikkuvan tiimin avulla, jotta apua voidaan tarjota niille, jotka eivät voi asioida vastaanotolla tai käyttää etäpalveluja. Lisäksi psykiatrian etäyhteydellä toimivia palveluja kehitetään osaksi vastaanotto- ja terapiapalveluja, mikä lisää hoidon joustavuutta ja saatavuutta. Tiivis yhteistyö perusterveydenhuollon kanssa mahdollistaa sujuvat hoitopolut. Psykiatrisia palveluja kehitetään vastaamaan tulevaisuuden tarpeita yhteistyössä Tampereen yliopiston kanssa. Suunnitelma vahvistaa tutkimus-, koulutus- ja kehittämistoimintaa.

Hoidon sisältö määräytyy jatkossa potilaan tarpeen eikä kotikunnan perusteella. Erikoistuneiden poliklinikoiden palvelut tulevat kaikkien pirkanmaalaisten käyttöön. Monista kunnista matka-aika Tampereelle on nykyistä lyhyempi. Perustason

mielenterveys- ja päihdepalveluiden yhteistyö psykiatrian kanssa vahvistuu ja omalääkäreiden tuki paranee.

Kehittämissuunnitelma yhtenäistää psykiatrian palvelut Pirkanmaalla, parantaa hoidon saavutettavuutta ja vahvistaa henkilöstön saatavuutta ilman lisäresurssien tarvetta. Tavoitteena on, että maaliskuusta 2027 lähtien kaikkien pirkanmaalaisten psykiatrinen erikoissairaanhoito toteutuu yhdenvertaisesti.

Kehittämissuunnitelma sisältää henkilöstövaikutuksia, jotka edellyttävät yhteistoimintaneuvottelujen käymistä ennen niiden toteuttamispäätöstä. Yt-neuvotteluiden käynnistämisestä päätetään erikseen syksyn aikana.

Pirkanmaan hyvinvointialueen hallintosäännön (AV 27.4.2026 § 47) § 10a kohdan 1a mukaan aluehallitus päättää palvelukohtaisista palveluverkkosuunnitelmista aluevaltuuston käymän lähetekeskustelun pohjalta ja kuultuaan asianmukaisia jaostoja, valiokuntia ja vaikuttamistoimielimiä aiheesta. Aluehallitukselle esitetään kehittämissuunnitelman lähettämistä toimielimien kuulemiskierrokselle liitemateriaalin mukaisesti. Kehittämissuunnitelma etenee aluevaltuuston lähetekeskusteluun kuulemiskierroksen jälkeen.

Liittenä Pirkanmaan mielenterveyspalveluiden kehittämissuunnitelma 2026-2028.

**Ehdotus**
Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää

1. merkitä tiedoksi liitteenä olevan Pirkanmaan mielenterveyspalveluiden kehittämissuunnitelman 2026-2028,

2. lähettää kehittämissuunnitelman kuulemiskierrokselle esityksen mukaisesti.

**Päätös**
Päätösehdotus hyväksyttiin.

---

**Tulevaisuus- ja turvallisuusvaliokunta, 10.09.2026, § 37**

**Valmistelijat / lisätiedot:**
Sirpa Rainesalo, HVA:N VAST. JOHTAJAYLILÄÄKÄRI, sirpa.rainesalo@pirha.fi
Lumikukka Socada, YLILÄÄKÄRI, lumikukka.socada@pirha.fi

Liitteet

1 Pirkanmaan mielenterveyspalveluiden kehittämissuunnitelma 2026-2028, kuulemiskierros

Pirkanmaan hyvinvointialueella on toteutettu vuosina 2023–2025 psykiatrian ja mielenterveys- ja päihdepalveluiden kehittämisohjelma. Kehittämissuunnitelma 2026-2028 on jatkoa tälle ohjelmalle. Suunnitelman avulla parannetaan psykiatrisen hoidon saavutettavuutta, laatua ja yhdenvertaisuutta. Nykyisin psykiatrisen erikoissairaanhoidon avohoidon palveluiden sisältö, henkilöstöresurssit ja hoitoon

pääsy vaihtelevat merkittävästi alueittain. Suunnitelman tavoitteena on, että kaikki pirkanmaalaiset saavat yhdenvertaista ja laadukasta psykiatrista hoitoa asuinpaikastaan riippumatta.

Psykiatrian avohoidon palvelut keskitetään Tampereen erikoistuneisiin poliklinikoihin siten, että kaikkien pirkanmaalaisten käytössä ovat samat tutkimus-, hoito- ja terapiapalvelut. Sastamalan ja Valkeakosken psykiatrian poliklinikoiden henkilöstö (41 työntekijää, joista 29 hoitotyön ammattilaista) siirtyy nykyisinä työntekijöinä Tampereen erikoispoliklinikoille, suurin osa mielialahäiriö- ja psykoosipoliklinikoille. Kehittämissuunnitelman toteuttaminen ei edellytä lisäresursseja.

Palvelujen saavutettavuutta parannetaan myös liikkuvan tiimin avulla, jotta apua voidaan tarjota niille, jotka eivät voi asioida vastaanotolla tai käyttää etäpalveluja. Lisäksi psykiatrian etäyhteydellä toimivia palveluja kehitetään osaksi vastaanotto- ja terapiapalveluja, mikä lisää hoidon joustavuutta ja saatavuutta. Tiivis yhteistyö perusterveydenhuollon kanssa mahdollistaa sujuvat hoitopolut. Psykiatrisia palveluja kehitetään vastaamaan tulevaisuuden tarpeita yhteistyössä Tampereen yliopiston kanssa. Suunnitelma vahvistaa tutkimus-, koulutus- ja kehittämistoimintaa.

Hoidon sisältö määräytyy jatkossa potilaan tarpeen eikä kotikunnan perusteella. Erikoistuneiden poliklinikoiden palvelut tulevat kaikkien pirkanmaalaisten käyttöön. Monista kunnista matka-aika Tampereelle on nykyistä lyhyempi. Perustason mielenterveys- ja päihdepalveluiden yhteistyö psykiatrian kanssa vahvistuu ja omalääkäreiden tuki paranee.

Kehittämissuunnitelma yhtenäistää psykiatrian palvelut Pirkanmaalla, parantaa hoidon saavutettavuutta ja vahvistaa henkilöstön saatavuutta ilman lisäresurssien tarvetta. Tavoitteena on, että maaliskuusta 2027 lähtien kaikkien pirkanmaalaisten psykiatrinen erikoissairaanhoito toteutuu yhdenvertaisesti.

Kehittämissuunnitelma sisältää henkilöstövaikutuksia, jotka edellyttävät yhteistoimintaneuvottelujen käymistä ennen niiden toteuttamispäätöstä. Yt-neuvotteluiden käynnistämisestä päätetään erikseen syksyn aikana.

Pirkanmaan hyvinvointialueen hallintosäännön (AV 27.4.2026 § 47) § 10a kohdan 1a mukaan aluehallitus päättää palvelukohtaisista palveluverkkosuunnitelmista aluevaltuuston käymän lähetekeskustelun pohjalta ja kuultuaan asianmukaisia jaostoja, valiokuntia ja vaikuttamistoimielimiä aiheesta. Aluehallitus päätti kokouksessaan 24.8.2026 (AH § 228/2026) merkitä tiedoksi liitteenä olevan Pirkanmaan mielenterveyspalveluiden kehittämissuunnitelman 2026-2026 ja lähettää sen kuulemiskierrokselle toimielimiin.

Liittenä Pirkanmaan mielenterveyspalveluiden kehittämissuunnitelma 2026-2028.

**Ehdotus**

Tulevaisuus- ja turvallisuusvaliokunta päättää

1. merkitä tiedoksi Pirkanmaan hyvinvointialueen mielenterveyspalveluiden kehittämissuunnitelman 2026-2028 ja
2. antaa asiasta mahdollisen lausunnon.

**Kokouskäsittely**

Kuultiin asiantuntijoina toimialuejohtaja Lumikukka Socadaa ja hyvinvointialueen vastaavaa johtajaylilääkäriä Sirpa Rainesaloa.

Valiokunta keskusteli kehittämissuunnitelmasta ja sen vaikutuksista alueen asukkaisiin ja palveluihin. Valiokunta oli kiinnostunut siitä, onko suunnitelmassa huomioitu esimerkiksi alueen väestönkasvu ja sen vaikutus resursseihin tulevaisuudessa. Liikkuvat palvelut nähtiin hyväksi asiaksi, ja niiden onnistumisesta on tärkeää kerätä dataa. Tärkeäksi koettiin myös kehittämissuunnitelman toteutumisen arviointi, jotta suunnitelmaan voidaan tehdä mahdollisia täsmennyksiä.

Valiokunnan keskustelussa esiin nousi myös palveluiden saavutettavuus, palveluiden keskittäminen sekä mahdolliset julkisen liikenteen käyttöön liittyvät haasteet. Keskustelussa todettiin, että psykiatrian asiakkailla terveydellinen tilanne voi olla hyvin haastava, jolloin kynnys julkisen liikenteen käyttöön saattaa olla korkea. Lisäksi keskustelussa pohdittiin, millaisia vaikutuksia palveluiden keskittämisellä on hoidontarpeen kattamiseen.

Valiokunnan puheenjohtaja Roope Lehto esitti, että valiokunnan puheenjohtajisto viimeistelee valiokunnan lausunnon kokouksessa käydyn keskustelun pohjalta. Lausunto toimitetaan valiokunnan jäsenille sähköisesti hyväksyttäväksi, jonka jälkeen lausunto toimitetaan tiedoksi valmisteluun. Esitys hyväksyttiin.

**Päätös**
Tulevaisuus- ja turvallisuusvaliokunta päätti

1. merkitä tiedoksi Pirkanmaan hyvinvointialueen mielenterveyspalveluiden kehittämissuunnitelman 2026-2028 ja
2. valtuuttaa puheenjohtajiston työstämään lausunnon kokouksessa käydyn keskustelun pohjalta.

---

**Yhteistoimintaelin, 15.09.2026, § 77**

**Valmistelijat / lisätiedot:**
Sirpa Rainesalo, HVA:N VAST. JOHTAJAYLILÄÄKÄRI, sirpa.rainesalo@pirha.fi
Lumikukka Socada, YLILÄÄKÄRI, lumikukka.socada@pirha.fi

Liitteet

1 Pirkanmaan mielenterveyspalveluiden kehittämissuunnitelma 2026-2028, kuulemiskierros
2 Yhteistoimintaelimen henkilöstön edustajien lausunto, § 77

Pirkanmaan hyvinvointialueella on toteutettu vuosina 2023–2025 psykiatrian ja mielenterveys- ja päihdepalveluiden kehittämisohjelma. Kehittämissuunnitelma 2026-2028 on jatkoa tälle ohjelmalle. Suunnitelman avulla parannetaan psykiatrisen hoidon saavutettavuutta, laatua ja yhdenvertaisuutta. Nykyisin psykiatrisen erikoissairaanhoidon avohoidon palveluiden sisältö, henkilöstöresurssit ja hoitoon pääsy vaihtelevat merkittävästi alueittain. Suunnitelman tavoitteena on, että kaikki pirkanmaalaiset saavat yhdenvertaista ja laadukasta psykiatrista hoitoa asuinpaikastaan riippumatta.

Psykiatrian avohoidon palvelut keskitetään Tampereen erikoistuneisiin poliklinikoihin siten, että kaikkien pirkanmaalaisten käytössä ovat samat tutkimus-, hoito- ja terapiapalvelut. Sastamalan ja Valkeakosken psykiatrian poliklinikoiden henkilöstö (41 työntekijää, joista 29 hoitotyön ammattilaista) siirtyy nykyisinä työntekijöinä Tampereen erikoispoliklinikoille, suurin osa mielialahäiriö- ja psykoosipoliklinikoille. Kehittämissuunnitelman toteuttaminen ei edellytä lisäresursseja.

Palvelujen saavutettavuutta parannetaan myös liikkuvan tiimin avulla, jotta apua voidaan tarjota niille, jotka eivät voi asioida vastaanotolla tai käyttää etäpalveluja. Lisäksi psykiatrian etäyhteydellä toimivia palveluja kehitetään osaksi vastaanotto- ja terapiapalveluja, mikä lisää hoidon joustavuutta ja saatavuutta. Tiivis yhteistyö perusterveydenhuollon kanssa mahdollistaa sujuvat hoitopolut. Psykiatrisia palveluja kehitetään vastaamaan tulevaisuuden tarpeita yhteistyössä Tampereen yliopiston kanssa. Suunnitelma vahvistaa tutkimus-, koulutus- ja kehittämistoimintaa.

Hoidon sisältö määräytyy jatkossa potilaan tarpeen eikä kotikunnan perusteella. Erikoistuneiden poliklinikoiden palvelut tulevat kaikkien pirkanmaalaisten käyttöön. Monista kunnista matka-aika Tampereelle on nykyistä lyhyempi. Perustason mielenterveys- ja päihdepalveluiden yhteistyö psykiatrian kanssa vahvistuu ja omalääkäreiden tuki paranee.

Kehittämissuunnitelma yhtenäistää psykiatrian palvelut Pirkanmaalla, parantaa hoidon saavutettavuutta ja vahvistaa henkilöstön saatavuutta ilman lisäresurssien tarvetta. Tavoitteena on, että maaliskuusta 2027 lähtien kaikkien pirkanmaalaisten psykiatrinen erikoissairaanhoito toteutuu yhdenvertaisesti.

Kehittämissuunnitelma sisältää henkilöstövaikutuksia, jotka edellyttävät yhteistoimintaneuvottelujen käymistä ennen niiden toteuttamispäätöstä. Yt-neuvotteluiden käynnistämisestä päätetään erikseen syksyn aikana.

Pirkanmaan hyvinvointialueen hallintosäännön (AV 27.4.2026 § 47) § 10a kohdan 1a mukaan aluehallitus päättää palvelukohtaisista palveluverkkosuunnitelmista aluevaltuuston käymän lähetekeskustelun pohjalta ja kuultuaan asianmukaisia jaostoja, valiokuntia ja vaikuttamistoimielimiä aiheesta. Aluehallitus päätti kokouksessaan 24.8.2026 (AH § 228/2026) merkitä tiedoksi liitteenä olevan Pirkanmaan mielenterveyspalveluiden kehittämissuunnitelman 2026-2026 ja lähettää sen kuulemiskierrokselle toimielimiin.

Liittenä Pirkanmaan mielenterveyspalveluiden kehittämissuunnitelma 2026-2028.

**Ehdotus**

Yhteistoimintaelin päättää

1. merkitä tiedoksi Pirkanmaan hyvinvointialueen mielenterveyspalveluiden kehittämissuunnitelman 2026-2028 ja
2. antaa asiasta mahdollisen lausunnon.

**Kokouskäsittely**
Kuultiin asiantuntijoina toimialuejohtaja Lumikukka Socadaa ja hyvinvointialueen vastaavaa johtajaylilääkäriä Sirpa Rainesaloa.

Yhteistoimintaelimen henkilöstön edustajien yhteinen lausunto on pykälän liitteenä.

Yhteistoimintaelimen varajäsen Atte Tahvola poistui kokouksesta päätöksenteon jälkeen.

Yhteistoimintaelimen varapuheenjohtaja Kimmo Mäkelä saapui kokoukseen päätöksenteon jälkeen.

**Päätös**
Päätösehdotus hyväksyttiin.

---

**Ikääntyneiden ja vammaisten henkilöiden valiokunta, 16.09.2026, § 52**

**Valmistelijat / lisätiedot:**
Sirpa Rainesalo, HVA:N VAST. JOHTAJAYLILÄÄKÄRI, sirpa.rainesalo@pirha.fi
Lumikukka Socada, YLILÄÄKÄRI, lumikukka.socada@pirha.fi

Liitteet

1 Pirkanmaan mielenterveyspalveluiden kehittämissuunnitelma 2026-2028, kuulemiskierros

Pirkanmaan hyvinvointialueella on toteutettu vuosina 2023–2025 psykiatrian ja mielenterveys- ja päihdepalveluiden kehittämisohjelma. Kehittämissuunnitelma 2026-2028 on jatkoa tälle ohjelmalle. Suunnitelman avulla parannetaan psykiatrisen hoidon saavutettavuutta, laatua ja yhdenvertaisuutta. Nykyisin psykiatrisen erikoissairaanhoidon avohoidon palveluiden sisältö, henkilöstöresurssit ja hoitoon pääsy vaihtelevat merkittävästi alueittain. Suunnitelman tavoitteena on, että kaikki pirkanmaalaiset saavat yhdenvertaista ja laadukasta psykiatrista hoitoa asuinpaikastaan riippumatta.

Psykiatrian avohoidon palvelut keskitetään Tampereen erikoistuneisiin poliklinikoihin siten, että kaikkien pirkanmaalaisten käytössä ovat samat tutkimus-, hoito- ja terapiapalvelut. Sastamalan ja Valkeakosken psykiatrian poliklinikoiden henkilöstö (41 työntekijää, joista 29 hoitotyön ammattilaista) siirtyy nykyisinä työntekijöinä Tampereen erikoispoliklinikoille, suurin osa mielialahäiriö- ja psykoosipoliklinikoille. Kehittämissuunnitelman toteuttaminen ei edellytä lisäresursseja.

Palvelujen saavutettavuutta parannetaan myös liikkuvan tiimin avulla, jotta apua voidaan tarjota niille, jotka eivät voi asioida vastaanotolla tai käyttää etäpalveluja. Lisäksi psykiatrian etäyhteydellä toimivia palveluja kehitetään osaksi vastaanotto- ja terapiapalveluja, mikä lisää hoidon joustavuutta ja saatavuutta. Tiivis yhteistyö perusterveydenhuollon kanssa mahdollistaa sujuvat hoitopolut. Psykiatrisia palveluja kehitetään vastaamaan tulevaisuuden tarpeita yhteistyössä Tampereen yliopiston kanssa. Suunnitelma vahvistaa tutkimus-, koulutus- ja kehittämistoimintaa.

Hoidon sisältö määräytyy jatkossa potilaan tarpeen eikä kotikunnan perusteella. Erikoistuneiden poliklinikoiden palvelut tulevat kaikkien pirkanmaalaisten käyttöön. Monista kunnista matka-aika Tampereelle on nykyistä lyhyempi. Perustason mielenterveys- ja päihdepalveluiden yhteistyö psykiatrian kanssa vahvistuu ja omalääkäreiden tuki paranee.

Kehittämissuunnitelma yhtenäistää psykiatrian palvelut Pirkanmaalla, parantaa hoidon saavutettavuutta ja vahvistaa henkilöstön saatavuutta ilman lisäresurssien tarvetta. Tavoitteena on, että maaliskuusta 2027 lähtien kaikkien pirkanmaalaisten psykiatrinen erikoissairaanhoito toteutuu yhdenvertaisesti.

Kehittämissuunnitelma sisältää henkilöstövaikutuksia, jotka edellyttävät yhteistoimintaneuvottelujen käymistä ennen niiden toteuttamispäätöstä. Yt-neuvotteluiden käynnistämisestä päätetään erikseen syksyn aikana.

Pirkanmaan hyvinvointialueen hallintosäännön (AV 27.4.2026 § 47) § 10a kohdan 1a mukaan aluehallitus päättää palvelukohtaisista palveluverkkosuunnitelmista aluevaltuuston käymän lähetekeskustelun pohjalta ja kuultuaan asianmukaisia jaostoja, valiokuntia ja vaikuttamistoimielimiä aiheesta. Aluehallitus päätti kokouksessaan 24.8.2026 (AH § 228/2026) merkitä tiedoksi liitteenä olevan Pirkanmaan mielenterveyspalveluiden kehittämissuunnitelman 2026-2026 ja lähettää sen kuulemiskierrokselle toimielimiin.

Liittenä Pirkanmaan mielenterveyspalveluiden kehittämissuunnitelma 2026-2028.

**Ehdotus**

Ikääntyneiden ja vammaisten henkilöiden valiokunta päättää

1. merkitä tiedoksi Pirkanmaan hyvinvointialueen mielenterveyspalveluiden kehittämissuunnitelman 2026-2028 ja
2. antaa asiasta mahdollisen lausunnon.

**Kokouskäsittely**
Kuultiin asiantuntijana toimialuejohtaja Lumikukka Socadaa.

Keskustelussa nousi esiin huoli mielenterveyspalvelujen yhdenvertaisesta saatavuudesta eri puolilla Pirkanmaata sekä keskittämisen vaikutuksista erityisesti reuna-alueiden palveluihin. Valiokunta tarkasteli psykiatripalvelujen saatavuutta, lääkäripulan taustatekijöitä ja keinoja tilanteen parantamiseksi sekä tiedusteli hoitoon pääsyn nykytilasta ja jonojen lyhentymisen perusteista. Lisäksi esiin nousivat koulutusresurssien riittävyys, yliopistoyhteistyön rooli osaajapulan ratkaisemisessa, ammatinharjoittajamallin mahdollisuudet sekä omahoitaja- ja omalääkärimallien laajempi hyödyntäminen.

Vanhusneuvoston edustaja toi keskustelussa esiin myös paikallisen osaamisen ja Miepä-tiimien merkityksen mielenterveyspalvelujen kokonaisuudessa.

Valiokunta valtuutti puheenjohtajiston viimeistelemään lausunnon käydyn keskustelun pohjalta. Lausunto toimitetaan sähköisesti kommentoitavaksi valiokunnan jäsenille, ennen sen toimitettamista eteenpäin.

**Päätös**
Ikääntyneiden ja vammaisten henkilöiden valiokunta päättää

1. merkitä tiedoksi Pirkanmaan hyvinvointialueen mielenterveyspalveluiden kehittämissuunnitelman 2026-2028 ja
2. antaa asiasta lausunnon 28.9.2026 mennessä ja
3. merkitä lausunnon tiedoksi seuraavassa kokouksessaan.

**Vanhusneuvosto, 22.09.2026, § 81**

**Valmistelijat / lisätiedot:**
Sirpa Rainesalo, HVA:N VAST. JOHTAJAYLILÄÄKÄRI, sirpa.rainesalo@pirha.fi
Lumikukka Socada, YLILÄÄKÄRI, lumikukka.socada@pirha.fi

Liitteet

1 Pirkanmaan mielenterveyspalveluiden kehittämissuunnitelma 2026-2028, kuulemiskierros

Pirkanmaan hyvinvointialueella on toteutettu vuosina 2023–2025 psykiatrian ja mielenterveys- ja päihdepalveluiden kehittämisohjelma. Kehittämissuunnitelma 2026-2028 on jatkoa tälle ohjelmalle. Suunnitelman avulla parannetaan psykiatrisen hoidon saavutettavuutta, laatua ja yhdenvertaisuutta. Nykyisin psykiatrisen erikoissairaanhoidon avohoidon palveluiden sisältö, henkilöstöresurssit ja hoitoon pääsy vaihtelevat merkittävästi alueittain. Suunnitelman tavoitteena on, että kaikki pirkanmaalaiset saavat yhdenvertaista ja laadukasta psykiatrista hoitoa asuinpaikastaan riippumatta.

Psykiatrian avohoidon palvelut keskitetään Tampereen erikoistuneisiin poliklinikoihin siten, että kaikkien pirkanmaalaisten käytössä ovat samat tutkimus-, hoito- ja terapiapalvelut. Sastamalan ja Valkeakosken psykiatrian poliklinikoiden henkilöstö (41 työntekijää, joista 29 hoitotyön ammattilaista) siirtyy nykyisinä työntekijöinä Tampereen erikoispoliklinikoille, suurin osa mielialahäiriö- ja psykoosipoliklinikoille. Kehittämissuunnitelman toteuttaminen ei edellytä lisäresursseja.

Palvelujen saavutettavuutta parannetaan myös liikkuvan tiimin avulla, jotta apua voidaan tarjota niille, jotka eivät voi asioida vastaanotolla tai käyttää etäpalveluja. Lisäksi psykiatrian etäyhteydellä toimivia palveluja kehitetään osaksi vastaanotto- ja terapiapalveluja, mikä lisää hoidon joustavuutta ja saatavuutta. Tiivis yhteistyö perusterveydenhuollon kanssa mahdollistaa sujuvat hoitopolut. Psykiatrisia palveluja kehitetään vastaamaan tulevaisuuden tarpeita yhteistyössä Tampereen yliopiston kanssa. Suunnitelma vahvistaa tutkimus-, koulutus- ja kehittämistoimintaa.

Hoidon sisältö määräytyy jatkossa potilaan tarpeen eikä kotikunnan perusteella. Erikoistuneiden poliklinikoiden palvelut tulevat kaikkien pirkanmaalaisten käyttöön. Monista kunnista matka-aika Tampereelle on nykyistä lyhyempi. Perustason mielenterveys- ja päihdepalveluiden yhteistyö psykiatrian kanssa vahvistuu ja omalääkäreiden tuki paranee.

Kehittämissuunnitelma yhtenäistää psykiatrian palvelut Pirkanmaalla, parantaa hoidon saavutettavuutta ja vahvistaa henkilöstön saatavuutta ilman lisäresurssien tarvetta. Tavoitteena on, että maaliskuusta 2027 lähtien kaikkien pirkanmaalaisten psykiatrinen erikoissairaanhoito toteutuu yhdenvertaisesti.

Kehittämissuunnitelma sisältää henkilöstövaikutuksia, jotka edellyttävät yhteistoimintaneuvottelujen käymistä ennen niiden toteuttamispäätöstä. Yt-neuvotteluiden käynnistämisestä päätetään erikseen syksyn aikana.

Pirkanmaan hyvinvointialueen hallintosäännön (AV 27.4.2026 § 47) § 10a kohdan 1a mukaan aluehallitus päättää palvelukohtaisista palveluverkkosuunnitelmista

aluevaltuuston käymän lähetekeskustelun pohjalta ja kuultuaan asianmukaisia jaostoja, valiokuntia ja vaikuttamistoimielimiä aiheesta. Aluehallitus päätti kokouksessaan 24.8.2026 (AH § 228/2026) merkitä tiedoksi liitteenä olevan Pirkanmaan mielenterveyspalveluiden kehittämissuunnitelman 2026-2026 ja lähettää sen kuulemiskierrokselle toimielimiin.

Liittenä Pirkanmaan mielenterveyspalveluiden kehittämissuunnitelma 2026-2028.

**Ehdotus**

Vanhusneuvosto päättää

1. merkitä tiedoksi Pirkanmaan hyvinvointialueen mielenterveyspalveluiden kehittämissuunnitelman 2026-2028 ja
2. antaa asiasta mahdollisen lausunnon.

**Kokouskäsittely**
Kuultiin asiantuntijana ylilääkäri Lumikukka Socadaa.

Vanhusneuvoston jäsenillä on mahdollisuus antaa sähköpostiin lähetettävän Forms-lomakkeen kautta kommentteja lausunnon pohjaksi. Lausuntoluonnos tuodaan hyväksyttäväksi neuvoston seuraavaan kokoukseen.

**Päätös**
Vanhusneuvosto päätti

1. merkitä tiedoksi Pirkanmaan hyvinvointialueen mielenterveyspalveluiden kehittämissuunnitelman 2026-2028,
2. pyytää neuvoston jäseniltä kommentteja lausunnon pohjaksi ja
3. antaa asiasta lausunnon seuraavassa kokouksessaan.

---

**Vammaisneuvosto, 23.09.2026, § 46**

**Valmistelijat / lisätiedot:**
Sirpa Rainesalo, HVA:N VAST. JOHTAJAYLILÄÄKÄRI, sirpa.rainesalo@pirha.fi
Lumikukka Socada, YLILÄÄKÄRI, lumikukka.socada@pirha.fi

Liitteet

1 Pirkanmaan mielenterveyspalveluiden kehittämissuunnitelma 2026-2028, kuulemiskierros
2 Vammaisneuvoston lausunto mielenterveyspalvelujen kehitta#misohjelmasta 29.9.2026
3 Liite lausuntoon_Pirha vammaisneuvoston kannanotto vammaispoliklinikan hoidon porrastuksesta 27.8.2026

Pirkanmaan hyvinvointialueella on toteutettu vuosina 2023–2025 psykiatrian ja mielenterveys- ja päihdepalveluiden kehittämisohjelma. Kehittämissuunnitelma 2026-2028 on jatkoa tälle ohjelmalle. Suunnitelman avulla parannetaan psykiatrisen hoidon saavutettavuutta, laatua ja yhdenvertaisuutta. Nykyisin psykiatrisen erikoissairaanhoidon avohoidon palveluiden sisältö, henkilöstöresurssit ja hoitoon pääsy vaihtelevat merkittävästi alueittain. Suunnitelman tavoitteena on, että kaikki pirkanmaalaiset saavat yhdenvertaista ja laadukasta psykiatrista hoitoa asuinpaikastaan riippumatta.

Psykiatrian avohoidon palvelut keskitetään Tampereen erikoistuneisiin poliklinikoihin siten, että kaikkien pirkanmaalaisten käytössä ovat samat tutkimus-, hoito- ja terapiapalvelut. Sastamalan ja Valkeakosken psykiatrian poliklinikoiden henkilöstö (41 työntekijää, joista 29 hoitotyön ammattilaista) siirtyy nykyisinä työntekijöinä Tampereen erikoispoliklinikoille, suurin osa mielialahäiriö- ja psykoosipoliklinikoille. Kehittämissuunnitelman toteuttaminen ei edellytä lisäresursseja.

Palvelujen saavutettavuutta parannetaan myös liikkuvan tiimin avulla, jotta apua voidaan tarjota niille, jotka eivät voi asioida vastaanotolla tai käyttää etäpalveluja. Lisäksi psykiatrian etäyhteydellä toimivia palveluja kehitetään osaksi vastaanotto- ja terapiapalveluja, mikä lisää hoidon joustavuutta ja saatavuutta. Tiivis yhteistyö perusterveydenhuollon kanssa mahdollistaa sujuvat hoitopolut. Psykiatrisia palveluja kehitetään vastaamaan tulevaisuuden tarpeita yhteistyössä Tampereen yliopiston kanssa. Suunnitelma vahvistaa tutkimus-, koulutus- ja kehittämistoimintaa.

Hoidon sisältö määräytyy jatkossa potilaan tarpeen eikä kotikunnan perusteella. Erikoistuneiden poliklinikoiden palvelut tulevat kaikkien pirkanmaalaisten käyttöön. Monista kunnista matka-aika Tampereelle on nykyistä lyhyempi. Perustason mielenterveys- ja päihdepalveluiden yhteistyö psykiatrian kanssa vahvistuu ja omalääkäreiden tuki paranee.

Kehittämissuunnitelma yhtenäistää psykiatrian palvelut Pirkanmaalla, parantaa hoidon saavutettavuutta ja vahvistaa henkilöstön saatavuutta ilman lisäresurssien tarvetta. Tavoitteena on, että maaliskuusta 2027 lähtien kaikkien pirkanmaalaisten psykiatrinen erikoissairaanhoito toteutuu yhdenvertaisesti.

Kehittämissuunnitelma sisältää henkilöstövaikutuksia, jotka edellyttävät yhteistoimintaneuvottelujen käymistä ennen niiden toteuttamispäätöstä. Yt-neuvotteluiden käynnistämisestä päätetään erikseen syksyn aikana.

Pirkanmaan hyvinvointialueen hallintosäännön (AV 27.4.2026 § 47) § 10a kohdan 1a mukaan aluehallitus päättää palvelukohtaisista palveluverkkosuunnitelmista aluevaltuuston käymän lähetekeskustelun pohjalta ja kuultuaan asianmukaisia jaostoja, valiokuntia ja vaikuttamistoimielimiä aiheesta. Aluehallitus päätti kokouksessaan 24.8.2026 (AH § 228/2026) merkitä tiedoksi liitteenä olevan Pirkanmaan mielenterveyspalveluiden kehittämissuunnitelman 2026-2026 ja lähettää sen kuulemiskierrokselle toimielimiin.

Liittenä Pirkanmaan mielenterveyspalveluiden kehittämissuunnitelma 2026-2028.

**Ehdotus**

Vammaisneuvosto päättää

1. merkitä tiedoksi Pirkanmaan hyvinvointialueen mielenterveyspalveluiden kehittämissuunnitelman 2026-2028 ja
2. antaa asiasta mahdollisen lausunnon.

**Kokouskäsittely**
Kuultiin asiantuntijana ylilääkäri Lumikukka Socadaa.

§:n 49 jälkeen palattiin täydentämään päätöstä.

Puheenjohtaja Tuija Kaivanto ehdotti päätöksen kuulumaan seuraavanlaisesti:

Vammaisneuvosto päättää

1. merkitä tiedoksi Pirkanmaan hyvinvointialueen mielenterveyspalveluiden kehittämissuunnitelman 2026-2028 ja
2. antaa asiasta lausunnon, joka koostetaan kokouksessa käydyn keskustelun ja kirjattujen kommenttien pohjalta
3. että lausunto liitetään pöytäkirjan liitteeksi, toimitetaan eteenpäin vastaanottavalle taholle ja tuodaan tiedoksi seuraavaan vammaisneuvoston kokoukseen.

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Vammaisneuvoston jäsen Marjatta Stenius-Kaukonen saapui kokoukseen ennen päätöksentekoa.

**Päätös**
Vammaisneuvosto päätti

1. merkitä tiedoksi Pirkanmaan hyvinvointialueen mielenterveyspalveluiden kehittämissuunnitelman 2026-2028 ja
2. antaa asiasta lausunnon, joka koostetaan kokouksessa käydyn keskustelun ja kirjattujen kommenttien pohjalta
3. että lausunto liitetään pöytäkirjan liitteeksi, toimitetaan eteenpäin vastaanottavalle taholle ja tuodaan tiedoksi seuraavaan vammaisneuvoston kokoukseen.

---

**Nuorisovaltuusto, 24.09.2026, § 84**

**Valmistelijat / lisätiedot:**
Sirpa Rainesalo, HVA:N VAST. JOHTAJAYLILÄÄKÄRI, sirpa.rainesalo@pirha.fi
Lumikukka Socada, YLILÄÄKÄRI, lumikukka.socada@pirha.fi

Liitteet

1 Pirkanmaan mielenterveyspalveluiden kehittämissuunnitelma 2026-2028, kuulemiskierros
2 Nuorisovaltuuston lausunto mielenterveyspalveluiden kehittämissuunnitelmasta

Pirkanmaan hyvinvointialueella on toteutettu vuosina 2023–2025 psykiatrian ja mielenterveys- ja päihdepalveluiden kehittämisohjelma. Kehittämissuunnitelma 2026-2028 on jatkoa tälle ohjelmalle. Suunnitelman avulla parannetaan psykiatrisen hoidon saavutettavuutta, laatua ja yhdenvertaisuutta. Nykyisin psykiatrisen erikoissairaanhoidon avohoidon palveluiden sisältö, henkilöstöresurssit ja hoitoon

pääsy vaihtelevat merkittävästi alueittain. Suunnitelman tavoitteena on, että kaikki pirkanmaalaiset saavat yhdenvertaista ja laadukasta psykiatrista hoitoa asuinpaikastaan riippumatta.

Psykiatrian avohoidon palvelut keskitetään Tampereen erikoistuneisiin poliklinikoihin siten, että kaikkien pirkanmaalaisten käytössä ovat samat tutkimus-, hoito- ja terapiapalvelut. Sastamalan ja Valkeakosken psykiatrian poliklinikoiden henkilöstö (41 työntekijää, joista 29 hoitotyön ammattilaista) siirtyy nykyisinä työntekijöinä Tampereen erikoispoliklinikoille, suurin osa mielialahäiriö- ja psykoosipoliklinikoille. Kehittämissuunnitelman toteuttaminen ei edellytä lisäresursseja.

Palvelujen saavutettavuutta parannetaan myös liikkuvan tiimin avulla, jotta apua voidaan tarjota niille, jotka eivät voi asioida vastaanotolla tai käyttää etäpalveluja. Lisäksi psykiatrian etäyhteydellä toimivia palveluja kehitetään osaksi vastaanotto- ja terapiapalveluja, mikä lisää hoidon joustavuutta ja saatavuutta. Tiivis yhteistyö perusterveydenhuollon kanssa mahdollistaa sujuvat hoitopolut. Psykiatrisia palveluja kehitetään vastaamaan tulevaisuuden tarpeita yhteistyössä Tampereen yliopiston kanssa. Suunnitelma vahvistaa tutkimus-, koulutus- ja kehittämistoimintaa.

Hoidon sisältö määräytyy jatkossa potilaan tarpeen eikä kotikunnan perusteella. Erikoistuneiden poliklinikoiden palvelut tulevat kaikkien pirkanmaalaisten käyttöön. Monista kunnista matka-aika Tampereelle on nykyistä lyhyempi. Perustason mielenterveys- ja päihdepalveluiden yhteistyö psykiatrian kanssa vahvistuu ja omalääkäreiden tuki paranee.

Kehittämissuunnitelma yhtenäistää psykiatrian palvelut Pirkanmaalla, parantaa hoidon saavutettavuutta ja vahvistaa henkilöstön saatavuutta ilman lisäresurssien tarvetta. Tavoitteena on, että maaliskuusta 2027 lähtien kaikkien pirkanmaalaisten psykiatrinen erikoissairaanhoito toteutuu yhdenvertaisesti.

Kehittämissuunnitelma sisältää henkilöstövaikutuksia, jotka edellyttävät yhteistoimintaneuvottelujen käymistä ennen niiden toteuttamispäätöstä. Yt-neuvotteluiden käynnistämisestä päätetään erikseen syksyn aikana.

Pirkanmaan hyvinvointialueen hallintosäännön (AV 27.4.2026 § 47) § 10a kohdan 1a mukaan aluehallitus päättää palvelukohtaisista palveluverkkosuunnitelmista aluevaltuuston käymän lähetekeskustelun pohjalta ja kuultuaan asianmukaisia jaostoja, valiokuntia ja vaikuttamistoimielimiä aiheesta. Aluehallitus päätti kokouksessaan 24.8.2026 (AH § 228/2026) merkitä tiedoksi liitteenä olevan Pirkanmaan mielenterveyspalveluiden kehittämissuunnitelman 2026-2026 ja lähettää sen kuulemiskierrokselle toimielimiin.

Liittenä Pirkanmaan mielenterveyspalveluiden kehittämissuunnitelma 2026-2028.

**Ehdotus**
Esittelijä: Helmi Salmelin, Nuorisovaltuuston puheenjohtaja

Nuorisovaltuusto päättää

1. merkitä tiedoksi Pirkanmaan hyvinvointialueen mielenterveyspalveluiden kehittämissuunnitelman 2026-2028 ja
2. antaa asiasta mahdollisen lausunnon.

**Kokouskäsittely**
Asian etenemisen aikataulu on muuttunut esityslistan julkaisemisen jälkeen, eikä nuorisovaltuusto kerkeä hyväksymään valmistelemaansa lausuntoa seuraavassa kokouksessaan. Nuorisovaltuuston sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelutiimi valmistelee lausunnon.

Puheenjohtaja Helmi Salmelin ehdotti, että nuorisovaltuusto valtuuttaa puheenjohtajaneuvoston hyväksymään nuorisovaltuuston puolesta sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelutiimin valmisteleman lausunnon aiheesta, lausunto tuodaan tiedoksi seuraavaan nuorisovaltuuston kokoukseen. Hyväksyttiin yksimielisesti.

Nuorisovaltuuston jäsen Elvi Olkinuora poistui kokouksesta ennen päätöksentekoa.

**Päätös**
Nuorisovaltuusto päätti

1. merkitä tiedoksi Pirkanmaan hyvinvointialueen mielenterveyspalveluiden kehittämissuunnitelman 2026-2028 ja
2. antaa asiasta lausunnon, jonka nuorisovaltuuston sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelutiimi valmistelee,
3. valtuuttaa nuorisovaltuuston puheenjohtajaneuvoston hyväksymään lausunnon.

---

**Lasten, nuorten, perheiden ja työikäisten valiokunta, 30.09.2026, § 48**

**Valmistelijat / lisätiedot:**
Lumikukka Socada, YLILÄÄKÄRI, lumikukka.socada@pirha.fi
Sirpa Rainesalo, HVA:N VAST. JOHTAJAYLILÄÄKÄRI, sirpa.rainesalo@pirha.fi

Liitteet

1 Pirkanmaan mielenterveyspalveluiden kehittämissuunnitelma 2026-2028, kuulemiskierros

Pirkanmaan hyvinvointialueella on toteutettu vuosina 2023–2025 psykiatrian ja mielenterveys- ja päihdepalveluiden kehittämisohjelma. Kehittämissuunnitelma 2026-2028 on jatkoa tälle ohjelmalle. Suunnitelman avulla parannetaan psykiatrisen hoidon saavutettavuutta, laatua ja yhdenvertaisuutta. Nykyisin psykiatrisen erikoissairaanhoidon avohoidon palveluiden sisältö, henkilöstöresurssit ja hoitoon pääsy vaihtelevat merkittävästi alueittain. Suunnitelman tavoitteena on, että kaikki pirkanmaalaiset saavat yhdenvertaista ja laadukasta psykiatrista hoitoa asuinpaikastaan riippumatta.

Psykiatrian avohoidon palvelut keskitetään Tampereen erikoistuneisiin poliklinikoihin siten, että kaikkien pirkanmaalaisten käytössä ovat samat tutkimus-, hoito- ja terapiapalvelut. Sastamalan ja Valkeakosken psykiatrian poliklinikoiden henkilöstö (41 työntekijää, joista 29 hoitotyön ammattilaista) siirtyy nykyisinä työntekijöinä Tampereen erikoispoliklinikoille, suurin osa mielialahäiriö- ja psykoosipoliklinikoille. Kehittämissuunnitelman toteuttaminen ei edellytä lisäresursseja.

Palvelujen saavutettavuutta parannetaan myös liikkuvan tiimin avulla, jotta apua voidaan tarjota niille, jotka eivät voi asioida vastaanotolla tai käyttää etäpalveluja. Lisäksi psykiatrian etäyhteydellä toimivia palveluja kehitetään osaksi vastaanotto- ja

terapiapalveluja, mikä lisää hoidon joustavuutta ja saatavuutta. Tiivis yhteistyö perusterveydenhuollon kanssa mahdollistaa sujuvat hoitopolut. Psykiatrisia palveluja kehitetään vastaamaan tulevaisuuden tarpeita yhteistyössä Tampereen yliopiston kanssa. Suunnitelma vahvistaa tutkimus-, koulutus- ja kehittämistoimintaa.

Hoidon sisältö määräytyy jatkossa potilaan tarpeen eikä kotikunnan perusteella. Erikoistuneiden poliklinikoiden palvelut tulevat kaikkien pirkanmaalaisten käyttöön. Monista kunnista matka-aika Tampereelle on nykyistä lyhyempi. Perustason mielenterveys- ja päihdepalveluiden yhteistyö psykiatrian kanssa vahvistuu ja omalääkäreiden tuki paranee.

Kehittämissuunnitelma yhtenäistää psykiatrian palvelut Pirkanmaalla, parantaa hoidon saavutettavuutta ja vahvistaa henkilöstön saatavuutta ilman lisäresurssien tarvetta. Tavoitteena on, että maaliskuusta 2027 lähtien kaikkien pirkanmaalaisten psykiatrinen erikoissairaanhoito toteutuu yhdenvertaisesti.

Kehittämissuunnitelma sisältää henkilöstövaikutuksia, jotka edellyttävät yhteistoimintaneuvottelujen käymistä ennen niiden toteuttamispäätöstä. Yt-neuvotteluiden käynnistämisestä päätetään erikseen syksyn aikana.

Pirkanmaan hyvinvointialueen hallintosäännön (AV 27.4.2026 § 47) § 10a kohdan 1a mukaan aluehallitus päättää palvelukohtaisista palveluverkkosuunnitelmista aluevaltuuston käymän lähetekeskustelun pohjalta ja kuultuaan asianmukaisia jaostoja, valiokuntia ja vaikuttamistoimielimiä aiheesta. Aluehallitus päätti kokouksessaan 24.8.2026 (AH § 228/2026) merkitä tiedoksi liitteenä olevan Pirkanmaan mielenterveyspalveluiden kehittämissuunnitelman 2026-2026 ja lähettää sen kuulemiskierrokselle toimielimiin.

Liittenä Pirkanmaan mielenterveyspalveluiden kehittämissuunnitelma 2026-2028.

**Ehdotus**

Lasten, nuorten, perheiden ja työikäisten valiokunta päättää

1. merkitä tiedoksi PIrkanmaan hyvinvointialueen mielenterveyspalveluiden kehittämissuunnitelman 2026-2028 ja

2. antaa asiasta mahdollisen lausunnon.

**Kokouskäsittely**
Kuultiin asiantuntijana toimialuejohtaja Lumikukka Socadaa.

Valiokunta keskusteli mielenterveyspalvelujen alueellisesta saavutettavuudesta ja palvelujen keskittämisen vaikutuksista erityisesti Pirkanmaan reuna-alueilla. Keskustelussa nostettiin esiin pitkien välimatkojen ja puutteellisten joukkoliikenneyhteyksien vaikutukset palveluihin pääsyyn sekä tarve arvioida keskittämisen vaihtoehtoja ja liikkuvien palvelujen käytännön toteutusta. Huolta herättivät myös Tampereelle keskittyvien palvelujen kapasiteetti, jonotilanne ja tilojen riittävyys.

Lisäksi valiokunta keskusteli Pohjois-Pirkanmaan osalta ulkoistettujen mielenterveyspalvelujen saatavuudesta ja yhdenvertaisuudesta suhteessa muuhun Pirkanmaahan. Valiokunta piti tärkeänä palvelujen yhdenvertaista saatavuutta koko Pirkanmaalla.

Keskustelussa korostettiin ennaltaehkäisevän työn merkitystä sekä hyvinvointialueen, kuntien ja kolmannen sektorin välisen yhteistyön kehittämistä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä. Etäpalvelujen koettiin täydentävän palveluntarjontaa, mutta niiden rinnalla pidettiin tärkeänä mahdollisuutta myös lähivastaanottoon.

Valiokunta päätti valtuuttaa puheenjohtajiston viimeistelemään lausunnon käydyn keskustelun pohjalta. Lausunto toimitetaan valiokuntalaisille sähköisesti hyväksyttäväksi ennen sen toimittamista eteenpäin.

Janne Ojala poistui kokouksesta asian käsittelyn aikana.

**Päätös**
Lasten, nuorten, perheiden ja työikäisten valiokunta päättää

1. merkitä tiedoksi PIrkanmaan hyvinvointialueen mielenterveyspalveluiden kehittämissuunnitelman 2026-2028 ja

2. antaa asiasta lausunnon 9.10.2026 mennessä ja

3. merkitä lausunnon tiedoksi seuraavassa kokouksessan.

**Aluehallitus, 19.10.2026, § 289**

**Valmistelijat / lisätiedot:**
Sirpa Rainesalo, HVA:N VAST. JOHTAJAYLILÄÄKÄRI, sirpa.rainesalo@pirha.fi
Lumikukka Socada, YLILÄÄKÄRI, lumikukka.socada@pirha.fi

Liitteet

1 Ikääntyneiden ja vammaisten henkilöiden valiokunnan lausunto mielenterveyspalvelujen kehittämissuunnitelmasta 2026-2028
2 Lasten, nuorten, perheiden ja työikäisten valiokunnan lausunto mielenterveyspalvelujen kehittämissuunnitelmasta 2026-2028
3 Nuorisovaltuuston lausunto mielenterveyspalveluiden kehittämissuunnitelmasta
4 Vammaisneuvoston lausunto mielenterveyspalvelujen kehitta#misohjelmasta 29.9.2026
5 Liite lausuntoon_Pirha vammaisneuvoston kannanotto vammaispoliklinikan hoidon porrastuksesta 27.8.2026
6 Tulevaisuus- ja turvallisuusvaliokunnan lausunto Pirkanmaan mielenterveyspalveluiden kehittämissuunnitelmasta 2026–2028
7 Yhteistoimintaelimen henkilöstön edustajien lausunto, § 77
8 Vanhusneuvoston lausunto mielenterveyspalvelujen kehittämissuunnitelmaan 2026-2028
9 Pirkanmaan mielenterveyspalvelujen kehittämissuunnitelma 2026-2028

Pirkanmaan hyvinvointialueella toteutettiin vuosina 2023–2025 psykiatrian sekä mielenterveys- ja päihdepalvelujen kehittämisohjelma. Vuosille 2026–2028 laadittu kehittämissuunnitelma jatkaa ohjelmassa käynnistettyä kehittämistyötä.

Suunnitelman tavoitteena on vahvistaa psykiatrisen hoidon saavutettavuutta, laatua ja yhdenvertaista toteutumista koko hyvinvointialueella.

Kehittämissuunnitelmaa on käsitelty aluehallituksen aamukoulussa 17.8.2026 ja aluehallituksen varsinaisessa kokouksessa 24.8.2026 (§ 228), jolloin se lähetettiin kuulemiskierrokselle toimielimiin. Kehittämissuunnitelmasta järjestettiin samansisältöiset toimielininfot 9.9.2026 ja 15.9.2026. Suunnitelmaa on käsitelty 10.9. -18.10.2026 seuraavissa toimielimissä: tulevaisuus- ja turvallisuusvaliokunta, ikääntyneiden ja vammaisten henkilöiden valiokunta, henkilöstöjaosto, vanhusneuvosto, vammaisneuvosto, nuorisovaltuusto sekä lasten, nuorten, perheiden ja työikäisten valiokunta.

Suunnitelmasta annetuissa lausunnoissa on nostettu esiin yhteisinä teemoina yhdenvertaiset ja saavutettavat palvelut koko Pirkanmaalla, lähi-, liikkuvien ja etäpalvelujen toimiva kokonaisuus sekä hoidon jatkuvuus. Lisäksi on toivottu osallistavaa valmistelua, erityisryhmien huomiointia ja vaikutusten läpinäkyvää seurantaa.

Yhteistoimintaelimen henkilöstöedustajat korostivat henkilöstön osallistamista muutosten valmisteluun ja pysyvän alueellisen avohoidon turvaamista, jotta palvelujen saavutettavuus, hoidon jatkuvuus ja yhdenvertaisuus eivät vaarannu toimintojen keskittämisen tai pitkien välimatkojen vuoksi. Ennen muutosten toimeenpanoa on arvioitava liikkuvien palvelujen henkilöstö- ja kustannusvaikutukset sekä varmistettava uusien yksiköiden turvallisuus, riittävä henkilöstömitoitus ja asianmukainen yhteistoimintamenettely. Lisäksi osastohoidon ruuhkautumiseen on puututtava kiireellisesti.

Ikääntyneiden ja vammaisten henkilöiden valiokunta pitää kehittämissuunnitelman tavoitteita myönteisinä ja korostaa yhdenvertaisten, saavutettavien ja jatkuvien palvelujen turvaamista koko Pirkanmaalla myös toimintoja keskitettäessä. Valiokunta korosti myös paikallisen osaamisen, moniammatillisen yhteistyön, varautumisen sekä lasten ja nuorten palvelujen nivelkohtien huomioimista. Lisäksi tulee vahvistaa perustason mielenterveys- ja päihdepalveluja sekä omalääkäri- ja omahoitajamallin kattavuutta, ratkaista psykiatrien saatavuutta yhteistyössä yliopiston kanssa sekä seurata läpinäkyvästi hoitoon pääsyä, jonojen kehitystä ja alueellisia vaikutuksia.

Nuorisovaltuusto pitää suunnitelmaa hyvin valmisteltuna, mutta korostaa, että palvelujen keskittäminen ei saa heikentää niiden saavutettavuutta tai mahdollisuutta lähikontakteihin. Nuorten mielenterveysongelmien ehkäisyä, varhaista tunnistamista ja oikea-aikaista hoitoa on vahvistettava kehittämällä liikkuvia ja etäpalveluja sekä turvaamalla oppilaitosten mielenterveyspalvelujen ja opiskeluhuollon riittävät resurssit.

Tulevaisuus- ja turvallisuusvaliokunta korostaa, että liikkuvien palvelujen ja muiden muutosten vaikutuksia palvelujen saavutettavuuteen ja asiakkaiden osallistumiseen on seurattava, arvioitava ja raportoitava valiokunnalle. Palvelujen kehittämisessä on huomioitava asiakkaiden tosiasialliset mahdollisuudet päästä palveluihin, sillä pitkät etäisyydet, puutteelliset liikenneyhteydet ja vaikeus poistua kotoa voivat muodostaa merkittävän esteen palvelujen käytölle.

Vammaisneuvosto korostaa vammaisten henkilöiden ja järjestöjen osallistamista palvelujen valmisteluun sekä YK:n vammaisyleissopimuksen velvoitteiden

huomioimista. Mielenterveyspalvelujen tulee olla yhdenvertaisesti saavutettavia, esteettömiä ja vammaisten henkilöiden yksilölliset kommunikaatio-, aisti- ja neurologiset tarpeet huomioivia. Lisäksi henkilöstön vammaistietoisuutta, saavutettavaa viestintää sekä yhteistyötä vammaisneuvoston, kokemusasiantuntijoiden ja järjestöjen kanssa on vahvistettava.

Vanhusneuvosto pitää kehittämissuunnitelmaa kannatettavana, mutta korostaa, että palveluiden yhdenvertaisuus, saavutettavuus ja oikea-aikaisuus on varmistettava käytännössä kaikille ikääntyneille. Erityistä huomiota tulee kiinnittää reuna-alueiden, digitaitojen puutteesta kärsivien ja kotihoidon asiakkaiden tarpeisiin.

**Kehittämissuunnitelman vastaukset esitettyihin huomioihin**
Suunnitelmassa palvelujen yhdenvertaisuutta ja saavutettavuutta vahvistetaan tarjoamalla kaikille pirkanmaalaisille samansisältöiset erikoistuneet palvelut sekä yhdistämällä vastaanotto-, etä- ja liikkuvat palvelut potilaan tarpeen mukaan. Liikkuvan tiimin on tarkoitus palvella koko Pirkanmaata kotona tai omalla sote-asemalla. Perustason palveluja tuetaan lisäämällä psykiatrikonsultaatioita ja vahvistamalla yhteistyötä omalääkäreiden kanssa.

Henkilöstön saatavuuteen vastataan keskittämällä osaamista erikoistuneille poliklinikoille, vähentämällä vuokralääkärien käyttöä ja tekemällä yhteistyötä Tampereen yliopiston kanssa.

Henkilöstöä osallistetaan suunnitelman toimeenpanoon, ja muihin vielä avoinna oleviin huomioihin etsitään ratkaisut valmistelun edetessä.

**Yhteistoimintaneuvottelujen vaikutus**
Mielenterveyspalvelujen kehittämissuunnitelma 2026-2028 sisältää henkilöstövaikutuksia, jotka ovat mukana aluehallituksen 21.9.2026 (§ 260) käynnistämien yhteistoimintaneuvottelujen kokonaisuudessa. Mielenterveyspalvelujen suunnitelmasta ei ole mahdollista tehdä päätöksiä ennen kuin yhteistoimintaneuvottelut on saatettu loppuun.

Liitteenä mielenterveyspalveluiden kehittämissuunnitelma ja valiokuntien, yhteistoimintaelimen sekä vaikuttamistoimielimien lausunnot.

**Ehdotus**
Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää

1. merkitä tiedoksi toimielinten antamat lausunnot mielenterveyspalvelujen kehittämissuunnitelmasta;

2. esittää aluevaltuustolle, että se käy lähetekeskustelun Pirkanmaan mielenterveyspalvelujen kehittämissuunnitelmasta 2026-2028 ja palauttaa suunnitelman lähetekeskustelun jälkeen aluehallitukselle käsiteltäväksi.

**Kokouskäsittely**
Kokouksessa asiantuntijana vastaava johtajaylilääkäri Sirpa Rainesalo.

Aluehallituksen jäsen Milka Hanhela esitti, että päätökseen lisätään kolmas päätösponsi:

"3. ohjeistaa jatkovalmistelua sisällyttämään suunnitelmaan vastauksia toimielinten ja valtuuston nostamiin keskeisiin havaintoihin."

Kannatus: Taru Tolvanen, Hanna Sareila, Touko Sikala

Hyväksyttiin yksimielisesti.

**Päätös**
Aluehallitus päätti

1. merkitä tiedoksi toimielinten antamat lausunnot mielenterveyspalvelujen kehittämissuunnitelmasta,

2. esittää aluevaltuustolle, että se käy lähetekeskustelun Pirkanmaan mielenterveyspalvelujen kehittämissuunnitelmasta 2026-2028 ja palauttaa suunnitelman lähetekeskustelun jälkeen aluehallitukselle käsiteltäväksi,

3. ohjeistaa jatkovalmistelua sisällyttämään suunnitelmaan vastauksia toimielinten ja valtuuston nostamiin keskeisiin havaintoihin.

**Yhteistoimintaelin, § 55,02.06.2026**
**Tulevaisuus- ja turvallisuusvaliokunta, § 30,11.06.2026**
**Tulevaisuus- ja turvallisuusvaliokunta, § 38,10.09.2026**
**Aluehallitus, § 290, 19.10.2026**

**§ 290**
**Pirkanmaan hyvinvointialueen pelastustoimen palvelutasopäätös 2027-2030**

15824/2026

**Yhteistoimintaelin, 02.06.2026, § 55**

**Valmistelijat / lisätiedot:**
Kari Alanko, PELASTUSPÄÄLLIKKÖ, kari.alanko@pirha.fi
Mirka Leinonen, KEHITTÄMISPÄÄLLIKKÖ, mirka.leinonen@pirha.fi
Tytti Oksanen, PELASTUSPÄÄLLIKKÖ, tytti.oksanen@pirha.fi

Pelastustoimen palvelutasopäätös on keskeinen hyvinvointialueen asiakirja, jossa määritellään hyvinvointialueen pelastustoimen palvelut sekä päätetään niiden kehittämisen tavoitteista.

Pelastustoimen järjestämisestä annetun lain 613/2021 3 §:n mukaisesti hyvinvointialueen pelastustoimen palvelutason tulee vastata kansallisia, alueellisia ja paikallisia tarpeita ja onnettomuusuhkia ja muita uhkia. Lisäksi palvelutasoa määriteltäessä on otettava huomioon toiminta valmiuslain (1552/2011) 3 §:ssä tarkoitetuissa poikkeusoloissa ja niihin varautuminen.

Pelastustoimen palvelut on suunniteltava ja toteutettava siten, että ne voidaan hoitaa mahdollisimman tehokkaalla ja tarkoituksenmukaisella tavalla, ja että onnettomuus- ja vaaratilanteissa tarvittavat toimenpiteet voidaan suorittaa viivytyksettä ja tehokkaasti (pelastustoimen järjestämislaki 3 §).

Palvelutasopäätöksen laatimisesta säädetään pelastustoimen järjestämislain 6 §:ssä. Palvelutasopäätöksen sisällöstä ja rakenteesta säädetään tarkemmin sisäministeriön asetuksessa 1225/2022.

Pelastustoimen järjestämislain 6 §:n mukaisesti aluevaltuusto päättää pelastustoimen palvelutasosta. Ennen palvelutasopäätöksen hyväksymistä tulee hyvinvointialueen pyytää Lupa- ja valvontaviraston lausunto palvelutasopäätöksestä. Lisäksi hyväksytty palvelutasopäätös tulee toimittaa Lupa- ja valvontavirastolle.

Pelastustoimen palvelutasopäätöstä on esitelty valmisteluvaiheessa Pelastus- ja ensihoitopalveluiden johtoryhmissä sekä hyvinvointialueen johtoryhmässä 8.4.2026. Seuraavaksi palvelutasopäätöstä käsitellään tulevaisuus- ja turvallisuusvaliokunnassa 11.6.2026, jonka jälkeen palvelutasopäätös toimitetaan Lupa- ja valvontaviraston lausuttavaksi. Käsittely jatkuu hyvinvointialueella syksyllä. Pelastustoimen palvelutasopäätöksestä päättää aluevaltuusto marraskuussa 2026.

Oheismateriaalina esittelydiat.

**Ehdotus**

Yhteistoimintaelin päättää merkitä tiedoksi Pirkanmaan hyvinvointialueen pelastustoimen palvelutasopäätöksen valmistelun tilanteen.

**Kokouskäsittely**
Kuultiin asiantuntijana pelastuspäällikkö Kari Alankoa.

**Päätös**
Päätösehdotus hyväksyttiin.

---

**Tulevaisuus- ja turvallisuusvaliokunta, 11.06.2026, § 30**

**Valmistelijat / lisätiedot:**
Kari Alanko, PELASTUSPÄÄLLIKKÖ, kari.alanko@pirha.fi
Mirka Leinonen, KEHITTÄMISPÄÄLLIKKÖ, mirka.leinonen@pirha.fi
Tytti Oksanen, PELASTUSPÄÄLLIKKÖ, tytti.oksanen@pirha.fi

Liitteet

1 Tulevaisuus- ja turvallisuusvaliokunnan lausunto Pirkanmaan hyvinvointialueen pelastustoimen palvelutasopäätöksen luonnoksesta vuosille 2027-2030
2 Arviointikertomus 2025

Pelastustoimen palvelutasopäätös on keskeinen hyvinvointialueen asiakirja, jossa määritellään hyvinvointialueen pelastustoimen palvelut sekä päätetään niiden kehittämisen tavoitteista.

Pelastustoimen järjestämisestä annetun lain 613/2021 3 §:n mukaisesti hyvinvointialueen pelastustoimen palvelutason tulee vastata kansallisia, alueellisia ja paikallisia tarpeita ja onnettomuusuhkia ja muita uhkia. Lisäksi palvelutasoa määriteltäessä on otettava huomioon toiminta valmiuslain (1552/2011) 3 §:ssä tarkoitetuissa poikkeusoloissa ja niihin varautuminen.

Pelastustoimen palvelut on suunniteltava ja toteutettava siten, että ne voidaan hoitaa mahdollisimman tehokkaalla ja tarkoituksenmukaisella tavalla, ja että onnettomuus- ja vaaratilanteissa tarvittavat toimenpiteet voidaan suorittaa viivytyksettä ja tehokkaasti (pelastustoimen järjestämislaki 3 §).

Palvelutasopäätöksen laatimisesta säädetään pelastustoimen järjestämislain 6 §:ssä. Palvelutasopäätöksen sisällöstä ja rakenteesta säädetään tarkemmin sisäministeriön asetuksessa 1225/2022.

Pelastustoimen järjestämislain 6 §:n mukaisesti aluevaltuusto päättää pelastustoimen palvelutasosta. Ennen palvelutasopäätöksen hyväksymistä tulee hyvinvointialueen pyytää Lupa- ja valvontaviraston lausunto palvelutasopäätöksestä. Lisäksi hyväksytty palvelutasopäätös tulee toimittaa Lupa- ja valvontavirastolle.

Pelastustoimen palvelutasopäätöstä on esitelty valmisteluvaiheessa Pelastus- ja ensihoitopalveluiden johtoryhmissä sekä hyvinvointialueen johtoryhmässä 8.4.2026. Hyvinvointialueen yhteistoimintaelin käsitteli kokouksessaan 2.6. palvelutasopäätöksen luonnosversiota. Tulevaisuus- ja turvallisuusvaliokunnan

käsittelyn jälkeen palvelutasopäätös toimitetaan Lupa- ja valvontaviraston lausuttavaksi 12.6.2026. Käsittely jatkuu hyvinvointialueella syksyllä. Pelastustoimen palvelutasopäätöksestä päättää aluevaltuusto marraskuussa 2026.

Liitteenä Pirkanmaan hyvinvointialueen pelastustoimen palvelutasopäätös 2027-2030 (ei julkinen, luonnos). Oheismateriaalina esitysmateriaali sekä koontitaulukko.

**Ehdotus**

Tulevaisuus- ja turvallisuusvaliokunta päättää

1. merkitä tiedoksi Pirkanmaan hyvinvointialueen pelastustoimen palvelutasopäätöksen 2027 - 2030 luonnoksen,
2. antaa asiasta mahdollisen lausunnon ja
3. tarkastaa pykälän kokouksessa.

**Kokouskäsittely**
Kuultiin asiantuntijana vs. pelastusjohtaja Teemu-Taavetti Toivosta.

Valiokunta kiitti esittelystä ja totesi, että luottamushenkilöille on tärkeää tuoda tiedoksi suora ja rehellinen tilannekuva pelastustoimen tilanteesta. Valiokunnan keskustelussa nousivat esiin muun muassa sopimuspalokuntien kaluston ja varusteiden kunto ja riittävyys, tilainvestoinnit sekä kuntien ja hyvinvointialueen välinen yhteistyö kaavoitusasioissa. Lisäksi valiokunnan keskustelussa painottui erityisesti pelastustoimen rahoitus ja resurssit, ja niiden vaikutus toimintaan.

Valiokunta koosti lausunnon pelastustoimen palvelutasopäätöksen luonnoksesta vuosille 2027 - 2030 käydyn keskustelun sekä tarkastuslautakunnan hyväksymän vuoden 2025 arviointikertomuksen pohjalta. Valiokunta hyväksyi lausunnon kokouksessa. Lausunto ja tarkastuslautakunnan vuoden 2025 arviointikertomus ovat muistion liitteenä.

Tulevaisuus- ja turvallisuusvaliokunnan jäsen Heidi Jakara poistui kokouksesta päätöksenteon jälkeen.

**Päätös**
Tulevaisuus- ja turvallisuusvaliokunta päätti

1. merkitä tiedoksi Pirkanmaan hyvinvointialueen pelastustoimen palvelutasopäätöksen 2027-2030 luonnoksen,
2. antaa asiasta liitteenä olevan lausunnon, ja
3. tarkastaa pykälän kokouksessa.

**Tulevaisuus- ja turvallisuusvaliokunta, 10.09.2026, § 38**

**Valmistelijat / lisätiedot:**
Kari Alanko, PELASTUSPÄÄLLIKKÖ, kari.alanko@pirha.fi
Mirka Leinonen, KEHITTÄMISPÄÄLLIKKÖ, mirka.leinonen@pirha.fi
Tytti Oksanen, PELASTUSPÄÄLLIKKÖ, tytti.oksanen@pirha.fi

Pelastustoimen palvelutasopäätös on keskeinen hyvinvointialueen asiakirja, jossa määritellään hyvinvointialueen pelastustoimen palvelut sekä päätetään niiden kehittämisen tavoitteista.

Pelastustoimen järjestämisestä annetun lain 613/2021 3 §:n mukaisesti hyvinvointialueen pelastustoimen palvelutason tulee vastata kansallisia, alueellisia ja paikallisia tarpeita ja onnettomuusuhkia ja muita uhkia. Lisäksi palvelutasoa määriteltäessä on otettava huomioon toiminta valmiuslain (1552/2011) 3 §:ssä tarkoitetuissa poikkeusoloissa ja niihin varautuminen.

Pelastustoimen palvelut on suunniteltava ja toteutettava siten, että ne voidaan hoitaa mahdollisimman tehokkaalla ja tarkoituksenmukaisella tavalla, ja että onnettomuus- ja vaaratilanteissa tarvittavat toimenpiteet voidaan suorittaa viivytyksettä ja tehokkaasti (pelastustoimen järjestämislaki 3 §).

Palvelutasopäätöksen laatimisesta säädetään pelastustoimen järjestämislain 6 §:ssä. Palvelutasopäätöksen sisällöstä ja rakenteesta säädetään tarkemmin sisäministeriön asetuksessa 1225/2022.

Pelastustoimen järjestämislain 6 §:n mukaisesti aluevaltuusto päättää pelastustoimen palvelutasosta. Ennen palvelutasopäätöksen hyväksymistä tulee hyvinvointialueen pyytää Lupa- ja valvontaviraston lausunto palvelutasopäätöksestä. Lisäksi hyväksytty palvelutasopäätös tulee toimittaa Lupa- ja valvontavirastolle.

Pelastustoimen palvelutasopäätöstä on esitelty valmisteluvaiheessa Pelastus- ja ensihoitopalveluiden johtoryhmissä sekä hyvinvointialueen johtoryhmässä. Edellinen käsittely tulevaisuus- ja turvallisuusvaliokunnassa oli 11.6.2026. Lupa- ja valvontavirasto antoi lausuntonsa palvelutasopäätösluonnoksesta 10.8.2026 (oheismateriaalina), joka on otettu huomioon jatkovalmistelussa. Palvelutasopäätösluonnos etenee syksyn aikana hyvinvointialueen käsittelyssä siten, että aluevaltuusto päättää pelastustoimen palvelutasosta 2.11.2026.

Liitteenä Pirkanmaan hyvinvointialueen pelastustoimen palvelutasopäätös 2027–2030 (ei julkinen, luonnos). Oheismateriaalina kokousjärjestelmässä esitysmateriaali, päätöskoontitaulukko, Lupa- ja valvontaviraston lausunto palvelutasopäätösluonnoksesta sekä valmistelussa oleva Pirkanmaan hyvinvointialueen pelastus- ja ensihoitopalveluiden palveluverkkosuunnitelma (ei julkinen, luonnos). Lisäksi kokouksessa oli mahdollisuus tutustua paperisena palvelutasopäätökseen kuuluviin turvallisuusluokiteltuihin liitteisiin Pirkanmaan toimintaympäristö- ja riskianalyysi (TL IV) ja Pirkanmaan pelastustoimen toimintavalmiussuunnitelma (TL IV).

**Ehdotus**

Tulevaisuus- ja turvallisuuslautakunta päättää merkitä tiedoksi Pirkanmaan hyvinvointialueen pelastustoimen palvelutasopäätöksen 2027–2030 luonnoksen sekä Lupa- ja valvontaviraston siitä antaman lausunnon.

**Kokouskäsittely**
Kuultiin asiantuntijana pelastusjohtaja Teemu-Taavetti Toivosta.

Valiokunta keskusteli palvelutasopäätöksessä esitettyjen investointien ja toimenpiteiden suhteesta talousarvioon ja käytettävissä oleviin määrärahoihin.

Keskustelussa todettiin, että taloudellista tilannetta on tärkeää arvioida kokonaisuutena. Lisäksi valiokunta nosti esiin vapaaehtoistoiminnan aseman varautumisen suunnittelussa sekä henkilöstön kouluttamisen tilanteen.

Valiokunnan varajäsen Henna Palin poistui kokouksesta päätöksenteon jälkeen.

**Päätös**
Päätösehdotus hyväksyttiin.

**Aluehallitus, 19.10.2026, § 290**

**Valmistelijat / lisätiedot:**
Kari Alanko, PELASTUSPÄÄLLIKKÖ, kari.alanko@pirha.fi
Tytti Oksanen, PELASTUSPÄÄLLIKKÖ, tytti.oksanen@pirha.fi
Mirka Leinonen, KEHITTÄMISPÄÄLLIKKÖ, mirka.leinonen@pirha.fi

Liitteet

1 Pirkanmaan hyvinvointialueen pelastustoimen palvelutasopäätös 2027-2030

Pelastustoimen palvelutasopäätös on keskeinen hyvinvointialueen asiakirja, jossa määritellään hyvinvointialueen pelastustoimen palvelut sekä päätetään niiden kehittämisen tavoitteista.

Pelastustoimen järjestämisestä annetun lain 613/2021 3 §:n mukaisesti hyvinvointialueen pelastustoimen palvelutason tulee vastata kansallisia, alueellisia ja paikallisia tarpeita ja onnettomuusuhkia ja muita uhkia. Lisäksi palvelutasoa määriteltäessä on otettava huomioon toiminta valmiuslain (1552/2011) 3 §:ssä tarkoitetuissa poikkeusoloissa ja niihin varautuminen.

Pelastustoimen palvelut on suunniteltava ja toteutettava siten, että ne voidaan hoitaa mahdollisimman tehokkaalla ja tarkoituksenmukaisella tavalla, ja että onnettomuus- ja vaaratilanteissa tarvittavat toimenpiteet voidaan suorittaa viivytyksettä ja tehokkaasti (pelastustoimen järjestämislaki 3 §).

Palvelutasopäätöksen laatimisesta säädetään pelastustoimen järjestämislain 6 §:ssä. Palvelutasopäätöksen sisällöstä ja rakenteesta säädetään tarkemmin sisäministeriön asetuksessa 1225/2022.

Palvelutasopäätöksen tulee sisältää:

- päättyvän palvelutasokauden 2024–2026 arvioinnin
- toimintaympäristön riskianalyysin ja johtopäätökset
- palvelutasoa koskevat päätökset palveluittain (onnettomuuksien ehkäisy, väestönsuojelu, pelastustoiminta) sekä
- palveluiden kehittämissuunnitelman palvelutasopäätösvuosille.

Pelastustoimen järjestämislain 6 §:n mukaisesti aluevaltuusto päättää pelastustoimen palvelutasosta. Ennen palvelutasopäätöksen hyväksymistä tulee hyvinvointialueen pyytää Lupa- ja valvontaviraston lausunto palvelutasopäätöksestä. Lisäksi hyväksytty palvelutasopäätös tulee toimittaa Lupa- ja valvontavirastolle.

Päättyvän palvelutasopäätöksen osalta voidaan todeta, että pelastustoimen palvelut ovat toteutuneet pääosin palvelutasopäätöksen mukaisesti. Palvelutasokaudella on

vahvistettu varautumista, väestön varoittamista ja pelastustoiminnan suorituskykyä, mutta muuttunut turvallisuusympäristö, kasvavat palvelutarpeet sekä taloudelliset ja henkilöstöresurssit edellyttävät kehittämistoimien jatkamista myös seuraavalla palvelutasokaudella.

Pelastustoimen palvelutasopäätöstä on esitelty valmisteluvaiheessa Pelastus- ja ensihoitopalveluiden johtoryhmissä, hyvinvointialueen johtoryhmässä, Pirkanmaan kuntajohtajakokouksessa sekä tulevaisuus- ja turvallisuusvaliokunnassa. Lupa- ja valvontavirasto antoi lausuntonsa palvelutasopäätösluonnoksesta 10.8.2026 (liitteenä), joka on otettu huomioon luonnoksen jatkovalmistelussa.

Liitteenä esitys Pirkanmaan hyvinvointialueen pelastustoimen palvelutasopäätökseksi 2027–2030. Oheismateriaalina esittelydiat, päätös- ja kehittämistarvekoontitaulukko sekä Lupa- ja valvontaviraston lausunto palvelutasopäätösluonnoksesta.

Kokouksessa on mahdollisuus tutustua paperisena palvelutasopäätökseen kuuluviin turvallisuusluokiteltuihin liitteisiin Pirkanmaan toimintaympäristö- ja riskianalyysi (TL IV) ja Pirkanmaan pelastustoimen toimintavalmiussuunnitelma (TL IV).

**Ehdotus**
Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus esittää aluevaltuustolle, että se hyväksyy Pirkanmaan hyvinvointialueen pelastustoimen palvelutasopäätöksen vuosille 2027–2030.

**Kokouskäsittely**
Kokouksessa asiantuntijana pelastusjohtaja Teemu-Taavetti Toivonen.

**Päätös**
Päätösehdotus hyväksyttiin.

**Aluehallitus, § 225,24.08.2026**
**Konserni- ja toimitilajaosto, § 87,06.10.2026**
**Aluehallitus, § 291, 19.10.2026**

**§ 291**
**Kaupin yliopistollisen sosiaali- ja terveysaseman tontin kauppakirja**

19824/2023

**Aluehallitus, 24.08.2026, § 225**

**Valmistelijat / lisätiedot:**
Veli-Pekka Tanhuanpää, HANKEJOHTAJA, veli-pekka.tanhuanpaa@pirha.fi
Matias Seini, RAKENNUTTAJAPÄÄLLIKKÖ, matias.seini@pirha.fi

Liitteet

1 Kaupin yliopistollinen sote-asema investointipäätös koja 260811

Tays Keskussairaalan alueelle suunniteltu Kaupin yliopistollinen sote-asema korvaa nykyisen Tammelakeskuksen sote-aseman palvelut ja vastaa Tampereen Itäisten alueiden palvelutarpeen kasvuun. Sote-asema on mitoitettu palvelemaan vähintään 60 000 asukkaan väestöpohjaa. Kaupin yliopistolliselle sote-asemalle muodostuu lisäksi uudenlainen toimintamalli ja konsepti tutkimus-, kehitys-, innovaatio- ja opetustoiminnan (TKIO) tiiviille yhteistyölle Pirkanmaan hyvinvointialueen ja Tampereen korkeakouluyhteisön välille.

Sote-aseman hankesuunnitelma käsiteltiin konserni- ja toimitilajaostossa 21.10.2025 ja hyväksyttiin aluehallituksen kokouksessa 27.10.2025. Samalla päätettiin rakentamisluvan hakemisesta. Rakentamislupahakemus on jätetty 22.5.2026, hakemuksen käsittelyaika on noin kuusi kuukautta.

Rakennus on suunniteltu Kuntokadun ja Arvo Ylpön kadun risteyksessä sijaitsevalle Tampereen kaupungilta hankittavalle tontille. Kokonaistaloudellisin ratkaisu on tontin ostaminen. Tampereen kaupunki ja Pirkanmaan hyvinvointialue ovat teettäneet tontista omat arviokirjat. Tontin (20 000 k-m2) ostohinnaksi esitetään 3 milj. euroa. Tampereen kaupunki purkaa tontilla nykyisin olevat rakennukset.

Hankkeesta on laadittu kesäkuussa 2026 kaksi kustannusselvitystä (58,33 milj. euroa ja 55,36 milj. euroa). Hankesuunnitelmassa arvioitiin kustannusten olevan 55,88 M€ tämän päivän hintatasossa (Haahtela-indeksi 103). Investointisuunnitelmassa 2027-2030 hankkeelle on varattu 53,76 milj. euroa. Vuosien 2024-2026 kustannuskertymä (5,84 milj. euroa) huomioiden hankkeen kokonaiskustannus on 59,63 milj. euroa. Kokonaiskustannusselvitykset osoittavat, että hanke on mahdollista toteuttaa investointisuunnitelman raamissa ja myös maltilliselle kustannusten nousulle jää varaa investointisuunnitelmaan nähden.

Tontin hinta 3 milj. euroa ei ole mukana kokonaiskustannuksissa, vaan se lisätään investointisuunnitelmaan vuodelle 2027.

Investointipäätös esitetään tehtäväksi investointisuunnitelman puitteissa. Investointipäätöksen jälkeen käynnistetään urakkakilpailutus. Hankkeen lopullinen budjetti tarkastetaan urakkakilpailun jälkeen.

Hankkeen toteutusmalliksi esitetään jaettua urakkaa. Urakkakilpailutus käynnistetään investointipäätöksen jälkeen ja urakoitsijavalinta tehdään alkuvuodesta 2027. Rakentaminen voi alkaa Tampereen kaupungin purettua tontilla sijaitsevat rakennukset. Rakentaminen on arvioitu käynnistyvän kesällä 2027 ja rakennus valmistuu kesällä 2029.

Hyvinvointialueen hallintosäännön 62 § mukaan aluehallitus päättää investointisuunnitelmaan sisältyvistä rakennushankkeista ja muista investointihankkeista, joiden kustannusarvio ylittää 30 milj. euroa. Konserni- ja toimitilajaoston tehtävänä (HS 14 §) on valmistella aluehallitukselle suuria ja strategisia rakennusinvestointeja.

Asia on käsitelty projektin johtoryhmässä, hyvinvointialueen johtoryhmässä, suurten rakennusinvestointien yhteensovittamisryhmässä ja konserni- ja toimitilajaostossa.

Liitteenä esittelydiat.

**Ehdotus**
Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää

1. käynnistää Kaupin yliopistollisen sote-aseman investoinnin investointisuunnitelman puitteissa,

2. käynnistää hankkeen urakkakilpailutuksen jaettuna kiinteähintaisena urakkana, ehdollisena rakennusluvan lainvoimaisuudelle,

3. hyväksyy tontin hankinnan 3 milj. eurolla Tampereen kaupungilta.

**Kokouskäsittely**
Kokouksessa asiantuntijana hankejohtaja Veli-Pekka Tanhuanpää.

**Päätös**
Päätösehdotus hyväksyttiin.

**Esteellisyys**
Aluehallituksen jäsen Petri Siuro, aluevaltuuston 1. varapuheenjohtaja Johanna Loukaskorpi ja aluevaltuuston 2. varapuheenjohtaja Perttu Jussila ilmoittivat olevansa esteellisiä (HL 28 § 1 mom 5 kohta, Loukaskorpi, Jussila: Tampereen kaupungin hallituksen jäsenyys/varajäsenyys, Siuro: Tampereen asunto- ja kiinteistölautakunnan jäsenyys/varajäsenyys) ja poistuivat kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Esteellisyydet todettiin.

---

**Konserni- ja toimitilajaosto, 06.10.2026, § 87**

**Valmistelijat / lisätiedot:**
Veli-Pekka Tanhuanpää, HANKEJOHTAJA, veli-pekka.tanhuanpaa@pirha.fi

Liitteet

1 Kauppakirjaluonnos_837-132-881-51_final

Kaupin yliopistollisen sote-aseman investointipäätös on tehty aluehallituksessa 24.8.2026. Samassa yhteydessä on hyväksytty sote-aseman tontin hankinta Tampereen kaupungilta.

Kaupin yliopistollinen sote-asema on suunniteltu Kuntokadun ja Ensitien risteyksessä sijaitsevalle Tampereen kaupungilta hankittavalle tontille (kiinteistötunnus 132-881-51). Tontin pinta-ala on 10 816 m2 ja rakennusoikeus 20 000 k-m2. Tontti on asemakaavassa sairaala- ja opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialuetta (YSO). Tampereen kaupunki purkaa tontilla nykyisin olevat rakennukset. Rakennusten purkulupa on myönnetty. Purkamisaika on arviolta 1.12.2026-31.5.2027.

Tampereen kaupunki ja Pirkanmaan hyvinvointialue ovat teettäneet tontista omat arviokirjat, joiden perusteella kokonaistaloudellisimmaksi ratkaisuksi on arvioitu tontin ostaminen. Aluehallituksen kokouksessa 24.8.2026 ostohinnaksi hyväksyttiin Tampereen kaupungin kanssa neuvoteltu 3 milj. euroa.

Tontin hinta 3 milj. euroa lisätään hankkeen kokonaisbudjettiin.

Kiinteän omaisuuden hankinnan päätösvaltuudet

1.10.2026 voimaan tulleen hallintosäännön 63 § mukaisesti kiinteän omaisuuden ostamisesta päättää hyvinvointialuejohtaja, kun kauppahinta on enintään 0,5 milj. euroa. Jos kauppahinta ylittää 500 000 euroa, mutta on enintään 5 miljoonaa euroa, ostamisesta päättää aluehallitus. Jos kauppahinta on yli 5 miljoonaa euroa, päättää aluevaltuusto kiinteän omaisuuden ostamisesta.

Liitteenä kauppakirja. Oheismateriaalina esittelyaineisto.

**Ehdotus**
Esittelijä: Mika Kontio, KONSERNIJOHTAJA

Konserni- ja toimitilajaosto esittää aluehallitukselle, että liitteenä oleva kauppakirja hyväksytään. Kauppakirjalla ostetaan kiinteistö 132-881-51 osoitteessa Kuntokatu 3. Kauppahinta on 3 000 000 euroa.

**Kokouskäsittely**
Kokouksessa asiantuntijana hankejohtaja Veli-Pekka Tanhuanpää.

**Päätös**
Päätösehdotus hyväksyttiin.

**Esteellisyys**
Konserni- ja toimitilajaoston jäsenet Antti Ivanoff, Hanna-Maria Grann, Lassi Kaleva ja Johanna Roihuvuo ilmoittivat olevansa esteellisiä (HL 28 § 1 mom 5 kohta, Ivanoff: Tampereen kaupungin hallituksen varajäsenyys, Grann: Tampereen kaupungin hallituksen jäsenyys, Kaleva: Tampereen yhdyskuntalautakunnan ympäristö- ja rakennusjaoston jäsenyys, Roihuvuo: Tampereen kaupungin asunto- ja kiinteistölautakunnan jäsenyys) ja poistuivat kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Esteellisyydet todettiin.

**Aluehallitus, 19.10.2026, § 291**

**Valmistelijat / lisätiedot:**
Veli-Pekka Tanhuanpää, HANKEJOHTAJA, veli-pekka.tanhuanpaa@pirha.fi

Liitteet

1 Kauppakirjaluonnos_837-132-881-51_final

Kaupin yliopistollisen sote-aseman investointipäätös on tehty aluehallituksessa 24.8.2026. Samassa yhteydessä on hyväksytty sote-aseman tontin hankinta Tampereen kaupungilta.

Kaupin yliopistollinen sote-asema on suunniteltu Kuntokadun ja Ensitien risteyksessä sijaitsevalle Tampereen kaupungilta hankittavalle tontille (kiinteistötunnus 132-881-51). Tontin pinta-ala on 10 816 m2 ja rakennusoikeus 20 000 k-m2. Tontti on asemakaavassa sairaala- ja opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialuetta (YSO). Tampereen kaupunki purkaa tontilla nykyisin olevat rakennukset. Rakennusten purkulupa on myönnetty. Purkamisaika on arviolta 1.12.2026-31.5.2027.

Tampereen kaupunki ja Pirkanmaan hyvinvointialue ovat teettäneet tontista omat arviokirjat, joiden perusteella kokonaistaloudellisimmaksi ratkaisuksi on arvioitu tontin ostaminen. Aluehallituksen kokouksessa 24.8.2026 ostohinnaksi hyväksyttiin Tampereen kaupungin kanssa neuvoteltu 3 milj. euroa.

Tontin hinta 3 milj. euroa lisätään hankkeen kokonaisbudjettiin.

Kiinteän omaisuuden hankinnan päätösvaltuudet

1.10.2026 voimaan tulleen hallintosäännön 63 § mukaisesti kiinteän omaisuuden ostamisesta päättää hyvinvointialuejohtaja, kun kauppahinta on enintään 0,5 milj. euroa. Jos kauppahinta ylittää 500 000 euroa, mutta on enintään 5 miljoonaa euroa, ostamisesta päättää aluehallitus. Jos kauppahinta on yli 5 miljoonaa euroa, päättää aluevaltuusto kiinteän omaisuuden ostamisesta.

Asia on käsitelty konserni- ja toimitilajaostossa 6.10.2026.

Liitteenä kauppakirja. Oheismateriaalina esittelyaineisto.

**Ehdotus**
Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää hyväksyä liitteenä olevan kauppakirjan. Kauppakirjalla ostetaan kiinteistö 132-881-51 osoitteessa Kuntokatu 3. Kauppahinta on 3 000 000 euroa.

**Päätös**
Päätösehdotus hyväksyttiin.

**Esteellisyys**
Aluehallituksen jäsen Petri Siuro ilmoitti olevansa esteellinen (HL 28 § 1 mom 5 kohta, Tampereen asunto- ja kiinteistölautakunnan jäsenyys/varajäsenyys) ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Esteellisyys todettiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

**§ 292**
**Oikaisuvaatimus vahingonkorvausasiassa 3666/2026 (salassa pidettävä, JulkL 24 § 25-kohta)**

28632/2026

**Valmistelijat / lisätiedot:**
Henri Toivanen, JURISTI, henri.toivanen@pirha.fi

Asia ja sen liitteet ovat salassa pidettäviä (julkisuuslain 24 § 25-kohta: asiakas- ja potilastiedot).

**Ehdotus**
Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää hylätä oikaisuvaatimuksen.

**Päätös**
Päätösehdotus hyväksyttiin.

**Tiedoksi**
Asianosainen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

**§ 293**
**Oikaisuvaatimus vahingonkorvausasiassa 34921/2025 (salassa pidettävä, JulkL 24 § 25-kohta)**

28424/2026

**Valmistelijat / lisätiedot:**
Taru Kalliolepo, JOHDON ASSISTENTTI, taru.kalliolepo@pirha.fi
Vilma Kiilunen, HALLINTOJURISTI, vilma.kiilunen@pirha.fi

Asia ja sen liitteet ovat salassa pidettäviä (julkisuuslain 24 § 25-kohta: potilastiedot).

**Ehdotus**
Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää hylätä oikaisuvaatimuksen.

**Päätös**
Päätösehdotus hyväksyttiin.

**Tiedoksi**
Asianosainen

**§ 294**
**Oikaisuvaatimus vahingonkorvausasiassa 35478/2025 (salassa pidettävä, JulkL 24 § 25-kohta)**

28674/2026

**Valmistelijat / lisätiedot:**
Marko Kataja, APULAISYLILÄÄKÄRI, marko.kataja@pirha.fi
Vilma Kiilunen, HALLINTOJURISTI, vilma.kiilunen@pirha.fi

Asia ja sen liitteet ovat salassa pidettäviä (julkisuuslain 24 § 1 mom. 25-kohta: terveystiedot).

**Ehdotus**
Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää hylätä oikaisuvaatimuksen.

**Päätös**
Päätösehdotus hyväksyttiin.

**Ikääntyneiden ja vammaisten henkilöiden valiokunta, § 55,16.09.2026**
**Aluehallitus, § 295, 19.10.2026**

**§ 295**
**Vastaus valtuustoaloitteeseen - Ikäihmisten asumispalvelujen myöntämiskriteerien vaikutuksista muihin hyvinvointialueen järjestämiin palveluihin**

404/2025

**Ikääntyneiden ja vammaisten henkilöiden valiokunta, 16.09.2026, § 55**

**Valmistelijat / lisätiedot:**
Tuula Jutila, TOIMIALUEJOHTAJA, tuula.jutila@pirha.fi
Emil Ackerman, TIETOJOHTAJA, emil.ackerman@pirha.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite - Ikäihmisten asumispalvelujen myöntämiskriteerien vaikutuksista muihin hyvinvointialueen järjestämiin palveluihin
2 Vastausluonnos valtuustoaloitteeseen: ikäihmisten asumispalveluiden myöntämiskriteerien vaikutus muihin hyvinvointialueen järjestämiin palveluihin

Kokoomuksen valtuustoryhmä on jättänyt 15.9.2025 § 95 valtuustoaloitteen, jossa esitetään, että Pirkanmaan hyvinvointialue selvittää ympärivuorokautisen hoivapaikan saaneiden ikäihmisten palvelujen käyttöä hoivapaikan myöntämistä edeltävän vuoden aikana. Selvityksen perusteella tulisi arvioida uudelleen palvelujen myöntämisen kriteerit, jos selvitys osoittaa, että palvelutarve ja kustannukset siirtyvät ennen hoivapaikan myöntämistä kalliimpiin terveydenhuollon palveluihin.

Valtuustoaloite ja valtuustoaloitteeseen valmisteltu vastausluonnos on pykälän liitteenä.

**Ehdotus**

Ikääntyneiden ja vammaisten henkilöiden valiokunta päättää

1. merkitä tiedoksi valtuustoaloitteeseen liittyvän vastausluonnoksen ja
2. antaa mahdolliset kommenttinsa vastausluonnoksesta.

**Kokouskäsittely**
Kuultiin asiantuntijana tietojohtaja Emil Ackermania.

Keskustelussa korostettiin kustannustiedon merkitystä palveluiden vaikuttavuuden ja resurssien kohdentamisen arvioinnissa.

**Päätös**
Ikääntyneiden ja vammaisten henkilöiden valiokunta päättää

1. merkitä tiedoksi valtuustoaloitteeseen liittyvän vastausluonnoksen ja
2. antaa seuraavan kommentin vastausluonnoksesta:

   Valiokunta kommentoi, että kustannustiedot tulisi toimittaa valiokunnalle kun ne ovat saatavilla, jotta niitä voidaan hyödyntää palveluiden kehittämisen ja painopisteiden arvioinnin tukena.

**Aluehallitus, 19.10.2026, § 295**

**Valmistelijat / lisätiedot:**
Tuula Jutila, TOIMIALUEJOHTAJA, tuula.jutila@pirha.fi
Emil Ackerman, TIETOJOHTAJA, emil.ackerman@pirha.fi

Liitteet

1 Vastaus valtuustoaloitteeseen - Ikäihmisten asumispalvelujen myöntämiskriteerien vaikutuksista muihin hyvinvointialueen järjestämiin palveluihin
2 Valtuustoaloite - Ikäihmisten asumispalvelujen myöntämiskriteerien vaikutuksista muihin hyvinvointialueen järjestämiin palveluihin

Kokoomuksen valtuustoryhmä on jättänyt 15.9.2025 § 95 valtuustoaloitteen, jossa esitetään, että Pirkanmaan hyvinvointialue selvittää ympärivuorokautisen hoivapaikan saaneiden ikäihmisten palvelujen käyttöä hoivapaikan myöntämistä edeltävän vuoden aikana. Selvityksen perusteella tulisi arvioida uudelleen palvelujen myöntämisen kriteerit, jos selvitys osoittaa, että palvelutarve ja kustannukset siirtyvät ennen hoivapaikan myöntämistä kalliimpiin terveydenhuollon palveluihin.

Vastaus valtuustoaloitteeseen on käsitelty ikääntyneiden ja vammaisten henkilöiden valiokunnassa 16.9.2026 § 55. Valiokunta kommentoi, että kustannustiedot tulisi toimittaa valiokunnalle kun ne ovat saatavilla, jotta niitä voidaan hyödyntää palveluiden kehittämisen ja painopisteiden arvioinnin tukena.

Valtuustoaloite ja valtuustoaloitteeseen valmisteltu vastaus ovat pykälän liitteenä.

**Ehdotus**
Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että se merkitsee aloitteeseen laaditun vastauksen tiedoksi.

**Päätös**
Päätösehdotus hyväksyttiin.

**Tiedoksi**
Tuula Jutila, Emil Ackerman, Anni Vainionpää

**Ikääntyneiden ja vammaisten henkilöiden valiokunta, § 54,16.09.2026**
**Aluehallitus, § 296, 19.10.2026**

**§ 296**
**Vastaus valtuustoaloitteeseen - Omaishoidon vapaan palvelusetelin markkinavaikutusten arvioinnista ja pienten palveluntuottajien toimintaedellytysten turvaamisesta**

3396/2026

**Ikääntyneiden ja vammaisten henkilöiden valiokunta, 16.09.2026, § 54**

**Valmistelijat / lisätiedot:**
Tuula Jutila, TOIMIALUEJOHTAJA, tuula.jutila@pirha.fi
Kaisa Taimi, PALVELUJOHTAJA, kaisa.taimi@pirha.fi
Anna Mustonen, KOORDINOIVA OSTOPAL.PÄÄLLIKKÖ, anna.mustonen@pirha.fi

Liitteet

1 Vastaus valtuustoaloitteeseen_omaishoidon palvelusetelin markkinavaikutusten arvioinnista ja pienten palveluntuottajien toimintaedellytysten turvaamisesta
2 Valtuustoaloite - Omaishoidon vapaan palvelusetelin markkinavaikutusten arvioinnista ja pienten palveluntuottajien toimintaedellytysten turvaamisesta_Schulze Steinen Petra

Aluevaltuutettu Petra Schulze-Steinen on jättänyt valtuustoaloitteen 16.2.2026 § 19 keskustan aluevaltuustoryhmän ja muiden allekirjoittaneiden puolesta.

Valtuustoaloitteessa esitetään, että Pirkanmaan hyvinvointialue:

1. laatii vaikutusarvion omaishoidon vapaan palvelusetelin sääntökirjan muutosten vaikutuksista pieniin palveluntuottajiin ja palvelumarkkinoiden rakenteeseen,

2. arvioi mahdollisuudet siirtymäaikaan tai tukitoimiin Kanta-järjestelmävelvoitteen osalta pienille toimijoille,

3. tarkastelee matkakorvaus- ja palkkiomallien vaikutuksia alueelliseen palvelujen saatavuuteen,

4. arvioi karenssikäytäntöjen suhteellisuutta sekä perhehoitajien riskien ja vakuutusturvan kokonaisuutta suhteessa palkkiorakenteeseen,

5. raportoi valtuustolle toimenpiteistä, joilla varmistetaan palvelumarkkinoiden monimuotoisuus ja ehkäistään markkinoiden mahdollinen keskittymiskehitys.

Valtuustoaloite ja valtuustoaloitteeseen valmisteltu vastausluonnos on pykälän liitteenä.

**Ehdotus**

Ikääntyneiden ja vammaisten henkilöiden valiokunta päättää

1. merkitä tiedoksi valtuustoaloitteeseen liittyvän vastausluonnoksen ja
2. antaa mahdolliset kommenttinsa vastausluonnoksesta.

**Kokouskäsittely**

Kuultiin asiantuntijana palvelujohtaja Kaisa Taimea ja koordinoivaa ostopalvelupäällikkö Anna Mustosta.

Keskustelussa nousi esiin palvelutuottajien kanssa käytävän yhteistyön ja vuoropuhelun käytännöt sekä omaishoidon tukipäätösten tekeminen sekä voimassaolo.

**Päätös**
Ikääntyneiden ja vammaisten henkilöiden valiokunta päättää

1. merkitä tiedoksi valtuustoaloitteeseen liittyvän vastausluonnoksen ja
2. antaa seuraavan kommentin vastausluonnoksesta:

   Valiokunta pitää vastausta hyvänä ja kattavana.

**Aluehallitus, 19.10.2026, § 296**

**Valmistelijat / lisätiedot:**
Tuula Jutila, TOIMIALUEJOHTAJA, tuula.jutila@pirha.fi
Kaisa Taimi, PALVELUJOHTAJA, kaisa.taimi@pirha.fi
Anna Mustonen, KOORDINOIVA OSTOPAL.PÄÄLLIKKÖ, anna.mustonen@pirha.fi

Liitteet

1 Vastaus valtuustoaloitteeseen - Omaishoidon vapaan palvelusetelin markkinavaikutusten arvioinnista ja pienten palveluntuottajien toimintaedellytysten turvaamisesta.pdf
2 Valtuustoaloite - Omaishoidon vapaan palvelusetelin markkinavaikutusten arvioinnista ja pienten palveluntuottajien toimintaedellytysten turvaamisesta_Schulze Steinen Petra

Aluevaltuutettu Petra Schulze-Steinen on jättänyt valtuustoaloitteen 16.2.2026 § 19 keskustan aluevaltuustoryhmän ja muiden allekirjoittaneiden puolesta.

Valtuustoaloitteessa esitetään, että Pirkanmaan hyvinvointialue:

1. laatii vaikutusarvion omaishoidon vapaan palvelusetelin sääntökirjan muutosten vaikutuksista pieniin palveluntuottajiin ja palvelumarkkinoiden rakenteeseen,
2. arvioi mahdollisuudet siirtymäaikaan tai tukitoimiin Kanta-järjestelmävelvoitteen osalta pienille toimijoille,
3. tarkastelee matkakorvaus- ja palkkiomallien vaikutuksia alueelliseen palvelujen saatavuuteen,
4. arvioi karenssikäytäntöjen suhteellisuutta sekä perhehoitajien riskien ja vakuutusturvan kokonaisuutta suhteessa palkkiorakenteeseen,
5. raportoi valtuustolle toimenpiteistä, joilla varmistetaan palvelumarkkinoiden monimuotoisuus ja ehkäistään markkinoiden mahdollinen keskittymiskehitys.

Vastaus valtuustoaloitteeseen on käsitelty ikääntyneiden ja vammaisten henkilöiden valiokunnassa 16.9.2026 § 54, joka merkitsi vastauksen tiedoksi.

Valtuustoaloite ja valtuustoaloitteeseen valmisteltu vastaus ovat pykälän liitteenä.

**Ehdotus**

Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että se merkitsee aloitteeseen laaditun vastauksen tiedoksi.

**Kokouskäsittely**
Aluehallituksen 2. varapuheenjohtaja Petra Schulze Steinen teki palautusesityksen.

Schulze Steinenin esitys raukesi kannattamattomana.

**Päätös**
Päätösehdotus hyväksyttiin.

**Tiedoksi**
Tuula Jutila, Kaisa Taimi, Anna Mustonen, Sirpa Hiltunen, Kati Sippola, Mari Kovanen, Anni Vainionpää

**Henkilöstöjaosto, § 58,16.09.2026**
**Aluehallitus, § 297, 19.10.2026**

**§ 297**
**Vastaus valtuustoaloitteeseen - Hoitajien autonomisen ja yhteisöllisen työvuorosuunnittelun turvaamiseksi**

6673/2026

**Henkilöstöjaosto, 16.09.2026, § 58**

**Valmistelijat / lisätiedot:**
Jani Ovaska, RESURSSIPÄÄLLIKKÖ, jani.ovaska@pirha.fi
Teija Liimatainen, HENKILÖSTÖPALVELUJOHTAJA, teija.liimatainen@pirha.fi
Aija Tuimala, HR-JOHTAJA, aija.tuimala@pirha.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite_Hoitajien yhteisöllinen työvuorosuunnittelu aluevaltuustoaloite
2 Vastaus valtuustoaloitteeseen hoitajien autonomisen ja yhteisöllisen työvuorosuunnittelun turvaamiseksi

Valtuutettu Petri Siuro sekä muut allekirjoittaneet jättivät 23.3.2026 aloitteen Hoitajien autonomisen ja yhteisöllisen työvuorosuunnittelun turvaamiseksi.

Vastausta aloitteeseen on valmisteltu Henkilöstöpalveluiden toimialueella. Valtuustoaloitevastaus on käsitelty konsernipalveluiden ja hyvinvointialueen johtoryhmissä sekä yhteistoimintaelimessä. Valtuustoaloitteen johdosta annettu vastaus on liitteenä.

**Ehdotus**
Esittelijä: Aija Tuimala, HR-JOHTAJA

Henkilöstöjaosto päättää merkitä tiedoksi valtuustoaloitteen ja siihen annetun vastauksen.

**Päätös**
Päätösehdotus hyväksyttiin.

**Aluehallitus, 19.10.2026, § 297**

**Valmistelijat / lisätiedot:**
Jani Ovaska, RESURSSIPÄÄLLIKKÖ, jani.ovaska@pirha.fi
Teija Liimatainen, HENKILÖSTÖPALVELUJOHTAJA, teija.liimatainen@pirha.fi
Aija Tuimala, HR-JOHTAJA, aija.tuimala@pirha.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite_Hoitajien yhteisöllinen työvuorosuunnittelu aluevaltuustoaloite
2 Vastaus valtuustoaloitteeseen hoitajien autonomisen ja yhteisöllisen työvuorosuunnittelun turvaamiseksi

Valtuutettu Petri Siuro sekä muut allekirjoittaneet jättivät 23.3.2026 aloitteen Hoitajien autonomisen ja yhteisöllisen työvuorosuunnittelun turvaamiseksi.

Vastausta aloitteeseen on valmisteltu Henkilöstöpalveluiden toimialueella. Valtuustoaloitevastaus on käsitelty konsernipalveluiden ja hyvinvointialueen johtoryhmissä sekä yhteistoimintaelimessä 15.9. ja henkilöstöjaostossa 16.9. Henkilöstöjaosto merkitsi aloitteen tiedoksi.

Valtuustoaloite ja valtuustoaloitteen johdosta annettu vastaus on liitteenä.

**Ehdotus**
Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että se merkitsee aloitteeseen laaditun vastauksen tiedoksi.

**Päätös**
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

**§ 298**
**Vastaus valtuustoaloitteeseen - Nuorten osallisuuden kehittämisellä kohti parempaa huomista**

3396/2026

**Valmistelijat / lisätiedot:**
Marika Järvinen, ASIAKASKOKEMUSPÄÄLLIKKÖ, marika.jarvinen@pirha.fi
Janne Leinonen, SUUNNITTELUPÄÄLLIKKÖ, janne.leinonen@pirha.fi
Sari Anttila, SUUNNITTELUPÄÄLLIKKÖ, sari.anttila@pirha.fi
Katri Lindberg, SUUNNITTELIJA, katri.lindberg@pirha.fi

Liitteet

1 Vastaus valtuustoaloitteeseen - Nuorten osallisuuden kehittämisellä kohti parempaa huomista
2 Nuorisovaltuuston aloite - Nuorten osallisuuden kehittämisellä kohti parempaa huomista

Pirkanmaan hyvinvointialueen nuorisovaltuusto on jättänyt aluevaltuuston kokouksessa 16.2.2026 § 19 valtuustoaloitteen "Nuorten osallisuuden kehittämisellä kohti parempaa huomista". Aloitteessa esitetään nuorten osallisuuden ja vaikutusmahdollisuuksien vahvistamista Pirkanmaan hyvinvointialueella. Aloitteessa korostetaan nuorten hyvinvoinnin tukemista, nuorten kuulemisen lisäämistä sekä päätöksentekijöiden ja ammattilaisten jalkautumista nuorten arkiympäristöihin. Lisäksi aloitteessa esitetään, että hyvinvointialue selvittää ja kehittää toimintamallin nuorten kuulemisen vahvistamiseksi sekä luo mittariston, jonka avulla voidaan seurata nuorten osallisuuden toteutumista ja kehittää toimintaa saadun tiedon perusteella.

Vastaus valtuustoaloitteeseen on valmistelu asiakaskokemuksen ja osallistumisen tiimin sekä hallintopalvelujen yhteistyössä. Vastaus on käsitelty konsernipalveluiden johtoryhmässä sekä hyvinvointialueen johtoryhmässä.

Valtuustoaloite sekä siihen valmisteltu vastaus ovat liitteenä.

**Ehdotus**
Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että se merkitsee aloitteeseen laaditun vastauksen tiedoksi.

**Päätös**
Päätösehdotus hyväksyttiin.

**§ 299**

## Vastaus valtuustoaloitteeseen - Ennaltaehkäisevien toimien ja tiedottamisen kehittäminen maahanmuuttajanaisten ja lasten suojelemiseksi väkivallan eri muodoilta

11237/2026

**Valmistelijat / lisätiedot:**
Noora Kannisto, SUUNNITTELUPÄÄLLIKKÖ, noora.kannisto@pirha.fi
Elina Kinnunen, VIESTINTÄJOHTAJA, elina.kinnunen@pirha.fi
Tarja Soukko, VASTUUALUEJOHTAJA, tarja.soukko@pirha.fi
Johanna Vuoriaho, PALVELUPÄÄLLIKKÖ, johanna.vuoriaho@pirha.fi
Nelli Niemistö, JOHTAVA SOSIAALITYÖNTEKIJÄ, nelli.niemisto@pirha.fi

Liitteet

1 Vastaus valtuustoaloitteeseen - Ennaltaehkäisevien toimien ja tiedottamisen kehittäminen maahanmuuttajanaisten ja lasten suojelemiseksi väkivallan eri muodoilta
2 Valtuustoaloite_Ennaltaehkäisevien toimien ja tiedottamisen kehittäminen maahanmuuttajanaisten ja lasten suojelemiseksi väkivallan eri muodoilta

Aluevaltuutettu Riitta Kuismanen ja 15 muuta allekirjoittajaa ovat jättäneet aluehallituksessa 27.4.2026 (§ 54/2026) aluevaltuustoaloitteen, jossa esitetään, että maahanmuuttajataustaisten naisten ja lasten suojelemiseksi parannetaan tiedotusta suomalaisesta lainsäädännöstä ja palvelujärjestelmästä sekä kehitetään ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä, jotta turvallisuus ja oikeudet eivät vaarannu maahanmuuttajien parissa.

Hyvinvointialueella väkivallan ehkäisy, tunnistaminen ja siihen puuttuminen ovat osa sosiaali- ja terveyspalvelujen perustyötä, jota tuetaan henkilöstön koulutuksilla, moniammatillisella yhteistyöllä, monikielisillä materiaaleilla ja omakielisellä neuvonnalla. Hyvinvointialue jatkaa palvelujen saavutettavuuden, varhaisen tunnistamisen sekä selkeän, kohdennetun ja monikielisen viestinnän kehittämistä osana palvelutuotantoa ja yhteistyössä kuntien, järjestöjen ja muiden viranomaisten kanssa. Väkivaltaa ehkäisevässä työssä ja viestinnässä halutaan vahvistaa luottamusta ja yhteistyötä sekä maahanmuuttajajärjestöjen että muiden yhteisöjen kanssa.

Liitteenä valtuustoaloite ja vastaus valtuustoaloitteeseen.

**Ehdotus**
Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että se merkitsee aloitteeseen laaditun vastauksen tiedoksi.

**Päätös**
Päätösehdotus hyväksyttiin.

**§ 300**
**Aluevaltuuston 21.9.2026 päätösten täytäntöönpano**

**Valmistelijat / lisätiedot:**
Katri Lielahti, HALLINTOASSISTENTTI, katri.lielahti@pirha.fi

Hyvinvointialueesta annetun lain 43 §:n mukaan aluehallituksen tulee vastata aluevaltuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Jos aluehallitus katsoo, että aluevaltuuston päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, aluevaltuusto on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen, aluehallituksen on jätettävä päätös täytäntöön panematta (101 §).

**Aluevaltuuston kokouksen 21.9.2026 asiat:**

§ 92 Aluevaltuuston kokouksen avaus
§ 93 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus
§ 94 Pöytäkirjan tarkastajat
§ 95 Vastaus vuoden 2025 arviointikertomukseen
§ 96 Osavuosikatsaus 1-6/2026
§ 97 Ikääntyneiden palveluketjun kehittämissuunnitelman seurantaraportti 1-6/2026
§ 98 IKI2035-kehittämisohjelman puolivuotisraportti 1-6/2026
§ 99 Hallintosäännön muutosehdotukset 2026
§ 100 Aluevaltuuston ja valiokuntien talouden toteumat 1-6-/2026
§ 101 Vastaus valtuustoaloitteeseen - Perusteettomien määräaikaisten työsuhteiden kieltäminen Pirkanmaan hyvinvointialueella
§ 102 Vastaus valtuustoaloitteeseen - Perusterveydenhuollon reuna-alueiden työntekijöiden saatavuuden varmistamisesta
§ 103 Vastaus valtuustoaloitteeseen - In-house-yhtiötoiminnan selvittämiseksi koskien virka-ajan ulkopuolisia kiirevastaanottoja
§ 104 Vastaus valtuustoaloitteeseen - Lähisuhdeväkivallan vastaisen työn vahvistamiseksi THL:n avainhenkilömallin avulla
§ 105 Vastaus valtuustoaloitteeseen - Lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisystä Pirkanmaan hyvinvointialueella
§ 106 Vastaus valtuustoaloitteeseen - Väittelijöiden huomioiminen liputuksella hyvinvointialueella
§ 107 Vastaus valtuustoaloitteeseen - Alle 5 000 euron lahjoitusten kierrättämisestä tukisäätiön kautta
§ 108 Aluevaltuutettujen aloitteet

**Ehdotus**
Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää

1. todeta, että aluevaltuuston kokouksessa 21.9.2026 tekemät päätökset, ovat syntyneet lain mukaisessa järjestyksessä ja ovat laillisia ja täytäntöönpanokelpoisia ja

2. panna aluevaltuuston päätökset täytäntöön.

**Päätös**
Päätösehdotus hyväksyttiin.

**§ 301**
**Aluehallituksen otto-oikeuden käyttäminen**

Hyvinvointialuelain 97§:n mukaan aluehallitus, aluehallituksen puheenjohtaja, hyvinvointialuejohtaja ja hallintosäännössä määrätty hyvinvointialueen viranhaltija voivat ottaa aluehallituksen käsiteltäväksi asian, joka on tämän lain nojalla siirretty aluehallituksen alaisen viranomaisen tai aluehallituksen jaoston toimivaltaan ja jossa asianomainen viranomainen on tehnyt päätöksen.

Hyvinvointialueen hallintosäännön 9 luvun mukaan asian ottamisesta aluehallituksen käsiteltäväksi voi päättää aluehallitus, aluehallituksen puheenjohtaja ja hyvinvointialuejohtaja.

Hallintosäännön 10 luvun mukaan aluehallituksen alaisen viranomaisen on ilmoitettava aluehallitukselle tekemistään ottokelpoisista päätöksistä lukuun ottamatta sellaisia asioita tai asiaryhmiä, joista aluehallitus on päättänyt, ettei se käytä otto-oikeuttaan.

Päätöspöytäkirjat ovat nähtävissä sähköisessä kokoustyötilassa (Pirre).

Jaostojen kokouspöytäkirjat ovat nähtävissä hyvinvointialueen verkkosivuilla.

Konserni- ja toimitilajaoston kokous 6.10.2026

Hyvinvointialuejohtaja
Virkasuhdeasiat:
§ 68/2026 Toimialuejohtajan virkavalinta, psykiatria, 09.10.2026
Yleishallinto:
§ 69/2026 Yhteistoimintaneuvottelujen tulokset, vammaisten palveluiden terveydenhuollon vaativat erityispalvelut, 12.10.2026

Avopalvelujen palvelulinjajohtaja
Hankinta:
§ 85/2026 Terapia Ruunarinne Oy:n hyväksyminen lääkinnällisen kuntoutuksen ratsastusterapiapalvelusetelituottajaksi, 08.10.2026
§ 86/2026 Terapiina Oy:n hyväksyminen lääkinnällisen kuntoutuksen toimintaterapiapalvelusetelituottajaksi, 08.10.2026
§ 87/2026 TOImelias Toimintaterapia Oy:n hyväksyminen lääkinnällisen kuntoutuksen toimintaterapiapalvelusetelituottajaksi, 08.10.2026

Tukipalvelujohtaja
§ 23/2026 Sprinkleri- ja kaasusammutuslaitteistojen huollon sekä pienten lisä- ja muutostöiden hankinta, 09.10.2026

Ikäihmisten ja vammaisten palvelujen palvelulinjajohtaja
Palveluseteli:
§ 81/2026 RuutHanne tmi hyväksyminen siivouspalvelun palvelusetelituottajaksi, 08.10.2026

Sote-johtaja
Yleishallinto:
§ 87/2026 Sosiaali- ja terveyspalvelujen toimintasääntö 2.10.2026 alkaen, 01.10.2026

Toimialuejohtaja, vammaisten palvelut
§ 79/2026 Yhteistyösopimus alihankintatyöpalveluista Nokian Ruiskupuriste Oy:n kanssa, 12.10.2026

**Ehdotus**
Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää, että ei käytä otto-oikeutta

1. viranhaltijoiden edellä mainittuihin päätöksiin,

2. jaostojen edellä mainittuihin päätöksiin.

**Kokouskäsittely**
Asian käsittely avattiin uudelleen § 302 jälkeen.

Aluehallituksen 2. varapuheenjohtaja Petra Schulze Steinen esitti, että aluehallitus käyttää otto-oikeutta hyvinvointialuejohtajan päätökseen: § 69/2026 Yhteistoimintaneuvottelujen tulokset, vammaisten palveluiden terveydenhuollon vaativat erityispalvelut, 12.10.2026.

Schulze Steinenin esitys raukesi kannattamattomana.

**Päätös**
Päätösehdotus hyväksyttiin.

**§ 302**
**Tiedoksi merkittävät**

**Valmistelijat / lisätiedot:**
Miia Luukko, HALLINTOJOHTAJA, miia.luukko@pirha.fi

Liitteet

1 Pirkanmaan_hyvinvointialueen_vuoden_2027_lainanottovaltuuden_muuttaminen__päätös_8.10.2026

Aluehallitukselle tuodaan tiedoksi Valtioneuvoston päätös lainanottovaltuuden muuttamisesta (liitteenä).

**Ehdotus**
Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää merkitä tiedoksi kokouksessa tiedotettavat asiat.

**Päätös**
Päätösehdotus hyväksyttiin.

**Aluevalitusohje**

§292, §293, §294

**Aluevalitusohje**

Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta aluevalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Jos päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen kuitenkin hakea muutosta aluevalituksin myös asianosainen sekä hyvinvointialueen jäsen. (Laki hyvinvointialueesta 142 §.)

**Valitusviranomainen**

Hämeenlinnan hallinto-oikeus
Postiosoite:
Raatihuoneenkatu 1
13100 Hämeenlinna
Puhelin: 029 56 42210

Valituksen Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen voi tehdä hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa, postitse tai sähköpostitse.

Asiointipalvelu: asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet. Sähköinen asiointipalvelu on tietoturvallinen tapa toimittaa salassa pidettäviä ja arkaluonteisia asiakirjoja.

Sähköpostiosoite: hameenlinna.hao@oikeus.fi. Erityisesti salassa pidettävien ja arkaluontoisten asiakirjojen osalta on suositeltavaa käyttää ensisijaisesti sähköistä asiointipalvelua tai oikeusministeriön turvapostia.

**Valitusaika**

Valitus on tehtävä **30 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Viranomaiselle toimitetun sähköisen asiakirjan katsotaan saapuneen määräajassa, jos asiakirja saapuu viimeistään määräajan viimeisen päivän aikana. Paperinen valituskirjelmä on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Hyvinvointialueen jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, kolmen päivän kuluttua sähköpostin lähettämisestä tai saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Tiedoksiantopäivää tai sitä päivää, jona päätös on asetettu nähtäväksi, ei lueta määräaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

**Valitusasiakirjat**

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- muutosvaatimuksen perusteet
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi, henkilötunnus tai yritys- ja yhteisötunnus sekä yhteystiedot. Myös kotikunta on hyvä ilmoittaa. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös sähköinen tai mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Valituksen tai muun asiakirjan toimittaminen hallintotuomioistuimen sähköiseen asiointipalveluun katsotaan ilmoitukseksi sähköisen asiointipalvelun käyttämisestä prosessiosoitteena. Jos valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:
1. valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
2. selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle. Valituskirjelmään on liitettävä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

**Oikeudenkäyntimaksu**

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) nojalla muutoksenhakijalta peritään hallinto-oikeudessa kulloinkin voimassa oleva oikeudenkäyntimaksu. Linkki tuomioistuinmaksulakiin: www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455

Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta.

**Vahingonkorvausta koskeva riita-asia**

Vahingonkorvausasiassa hallinto-oikeus voi tutkia, onko päätös tehty muodollisesti oikein. Vahingonkorvauksen perustetta tai määrää koskevan riita-asian käsittelee toimivaltainen yleinen tuomioistuin (käräjäoikeus). Hyvinvointialuetta vastaan esitetty yksityisoikeudellinen vaatimus tutkitaan oikeudenkäymiskaaren 10 luvun 2 §:n 3 momentin mukaan käräjäoikeudessa, jonka tuomiopiirissä hyvinvointialue sijaitsee. Pirkanmaan hyvinvointialue sijaitsee Pirkanmaan käräjäoikeuden tuomiopiirissä. Riita-asian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy Tuomioistuinlaitoksen sivustolta.

**Muutoksenhakukielto**

§284, §285, §286, §287, §288, §289, §290, §295, §296, §297, §298, §299, §300, §301, §302

**Muutoksenhakukielto**

Oikaisuvaatimusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (Laki hyvinvointialueesta 141 §).

**Oikaisuvaatimus**

§291

**Oikaisuvaatimusohje**

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä hyvinvointialueen jäsen (Laki hyvinvointialueesta 142 §).

Hyvinvointialueiden yhteistoiminnassa järjestettyjä tehtäviä koskevasta päätöksestä oikaisuvaatimuksen saa tehdä myös yhteistoimintaan osallinen hyvinvointialue ja sen jäsen (Laki hyvinvointialueesta 142 §).

Oikaisuvaatimus on toimitettava Pirkanmaan hyvinvointialueen kirjaamoon viimeistään oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Pirkanmaan hyvinvointialue, kirjaamo
Postiosoite: PL 272, 33101 Tampere
Käyntiosoite: G-rakennus, Nivelkatu 5, 1. krs, kirjaamo
Sähköpostiosoite: kirjaamo@pirha.fi

Huom. Sähköpostitse ei suositella lähetettävän henkilötietoja tai salassapidettäviä tietoja sisältäviä viestejä.

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin kello 9.00–14.30.

Oikaisuvaatimuksen voi tehdä myös hyvinvointialueen sähköisessä asioinnissa: asiointi.pirha.fi (Asioi hallinnon kanssa).

**Oikaisuvaatimus**

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta. Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero. Päätöksen sähköistä tiedoksiantoa varten tekijä voi ilmoittaa sähköpostiosoitteensa.

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusviranomaiselle ennen oikaisuvaatimusajan päättymistä. Oikaisuvaatimuksen tulee olla perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen edellä mainitun kirjaamon aukioloajan päättymistä.

**Oikaisuvaatimusaika**

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Hyvinvointialueen jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, kolmen päivän kuluttua sähköpostin lähettämisestä tai saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Tiedoksiantopäivää tai sitä päivää, jona päätös on asetettu nähtäväksi, ei lueta määräaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä tai muu sellainen päivä, jona virastot ovat suljettuna, valitusasiakirjat saa toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.